

Vastavalt Eesti lipu seadusele heisatakse

Eesti lipp emakeelepäeval, 14. märtsil.

Eesti lipu peavad heiskama riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutused ning avalik-õiguslikud juriidilised isikud.

SEoses emakeelepäeva ja lugemisaastaga

Laupäeval kell 10–14
Valga Põhikoolis (J. Kuperjanovi 10)

saad ajalehe **Valgamaalane**
ühe kuu tellimuse

TASUTA TASUTA TASUTA TASUTA*

Arveldamine toimub sularahas

Ole kohal!

*Tellijas lehe kahetuks kuuks, kolmas tasuta.

Mis siis tegelikult juhtus?

KOHTUOTSUSEST loe lk 3

Valgamaalane

WWW.VALGAMAALANE.EE

LAUPÄEV · 13. MÄRTS 2010 · NR 30

HIND 8 KROONI

ILM

TÄNA on vahelduva pilvisusega ilm. Kohati sajab vähest lund. Puhub läänekaarte tuul 2–8 m/s. Loe lk 8

Valgamaa neiu tegi Malta maratonil hea tulemuse

Marite Uibo

Et ühe treeningukava ja teise töökohustused soodsalt klappisid, võtsid hiljutisest Malta maratonist osa valgamaalased Janika ja Veiko Ardel. Isa ja tütar tegid kaasa jooksu-voistluse poolmaratonil.

Eriti hästi läks 20aastasel Janikal, kes vanuseklassis U23 võitis teise koha ja oli naiste absoluutavastuse ajaga 1:26.30 viies. Ega isagi kurta või, sest oli veteranide hulgas neljas, meeste arvstuses aga 36. Osavõtjaid oli kokku 1190.

Veiko Ardeli sõnul oli tegemist uudse kogemusega. «Olukord oli saunalahedane,» naeris ta, lisades, et sooja oli üle 20 kraadi ja üksjagu oli ka õhuniiskust.

Isa sõnul hakkab tütar kohalikult koolisporditasandilt tasapisi rahvusvahelisse jooksukarusselli sulanduma. Nagu mullu, on Janika Ardelil tänavugi kavas võistelda märtsi lõpus Stockholmis toimuv 10 km maanteejooksus. Ja kõigi eelduste järgi pannakse muu hulgas aasta pärast kokku tüdrukute tiim, et Maltal juba ka võistkondlikult kaasa lüüa.

ANNA VIHJE

766 3888

vihje@valgamaalane.ee

Ajalehte Valgamaalane saab tellida kõigist postkontoritest või toimetusest, otsekorraldusega SEB-panga või Swedbanki kaudu.

ISSN 1406-6769

Pere elab ebainimlikes oludes

Taheva vallas elav Sigre Meriloo pere ostis enam kui aasta tagasi maja, mida eelnevalt näinud polnud. Selgus, et elamistingimused on enam kui halvad.

Taimi Käos

taimi.kaos@valgamaalane.ee

Maja on nii armetus olukorras, et välisuksest paisab valgus läbi. Sanitaarremonti pole hoones aastakümneid tehtud.

Kodu ostmisel toetas KredEx peret tagastamatu abiga. Kogu maja maksumust – 320 000 krooni – see muidugi ei katnud ja lisaks tuli ära anda metsaosa.

Paraku tegi Meriloo sellise vea, et enne kolimist maja vaatamas ei käinudki, vaadates seda vaid piltidelt. Kohapeal selgus, et maakler oli perele veeta, käimlata ja lagunenu elamise sokutanud. Kunagi oli seal olnud põlistalu, hiljem olid hoones asunud kauplus ja sidekontor.

Pere on nüüdseks praeguses kodus elanud üle aasta. Piirkonnaga on harjutud. «Olen Lihula ligidal maal elanud ja maaelu ei karda. Võin loomigi kasvatada,» rääkis pereema.

«Poegi on kolm: 17-, 14- ja 11aastane ning tütardest vanust üheksa, viis ja kaks aastat,» loetles 34aastane Sigre Meriloo oma laste vanuseid. 17aastane noormees on tema sõnul 1.83 pikk ja kinganumber on tal 45, talle olevat kõige raskem rõivaid saada.

Abielus olnud Meriloo ütles, et mehi ta enam ei sallivatki, sest oma mees olnud vägivaldne nii laste kui tema suhtes ning joonud raha maha. Sigre jutu järgi lõõnud mees praegu kaheaastasel tüdrukul kunagi näiteks pea puruks. Kuidas see kõik täpselt oli, teab vaid pere ise.

Esmalt vesi majja

Telerist nähtu šokeeris paljusid Eestimaa elanikke: ema elab koos kuue lapsega äärmises vaesuses. «Meil ei ole vaja abi otsida kuskilt kaugelt. Teeme midagi ise,» olid esimesena lehetoimetuses abi pakkumas Müügiekspert OÜ juhataja Aleksei Bogatšov ja OÜ Liinihoolduse Eesti juht Krister Laas. Bogatšov ütles, et tal on oma töökohas ka angaar, kuhu abi kokku korjata.

Peagi lisandus kahele abivalmis mehele kolmas: OÜ RST Valga juhataja Tõnu Saarmann. Kõik kolm sõitsid Taheva valda ja koos sotsiaaltöötaja Evi Veermega mindi Sigre Meriloo poole.

Abi hakkas tulema

Kohapeal otsustasid mehed, et kõigepealt tuleks teha kaev ja vesi majja tuua. Kaevule oleks

Em ja kuus last elavad juba aasta KredExi tagastamatu laenu toel ostetud majas. Selle aja jooksul hoone olukorda parandatud pole.

Arvo Meeks

vaja kümme rõngast, neist neli muretses Bogatšov.

Vallast otsiti ka firma, kellelt osteti puid, sest pereemal oli vaid pulki pliidi alla panna.

Neljapäeval olid kõikide kütetekomplektide lähedal puuvirnad ja küttemure seega lahendatud. Samuti oli mitmelt poolt saadud riide- ja toiduabi. Tartust oli Meriloo toodud uhiuus voodi koos madratsiga, kohapealne pere oli neile aega andnud välivoodi.

«Mis suurem pidu teil siin hakkab tulema?» küsis pererahvalt Kullerveo autojuht, kes maja seina äärest leitud käsi-käruga maanteel seisvast autost pakke maja juurde vedas. Kahel pakil oli kiri «söökö».

Sigre Meriloo sõnul tuli imemiste nii suur abivalmidus talle üllatusena. «Käisin eile Valgas lapsega arsti juures. Kui tagasi tulim, oli toa põrand sedavõrd kraami täis, et ehmatas lausa ära. Olen kõigile väga tänulik,» lausus pereema.

Merilool oli üleile külas ka Harglas asuvas kortermajas elav õde, kelle lastele ta osa abipakkidest anda lubas, sest kõike ei suuda tema pere nagunii ära tar-

bida ja ka osa riidekraamist ei ole tema lastele paras.

Ettevõtjad abistavad

Laas ja Bogatšov said Midima omanikult Aleksandr Minjakovilt, kes ka ise suure pere üles kasvatanud, odavalt Merilooode kodule välisukse. OÜ Vaier omanik Peeter Toots annab materjali pliidi ehitamiseks.

Cramost on perele renditud välikäimla. Esimesel kuul kasutatakse seda tasuta, edasi maksub rendi vald.

Paljud, kes selle pere mu-rest kuulnud, on seetõttu sotsiaaltöötaja telefonile helistanud. Kes tahab abistada, peakski esmalt tema poole

pöörduma. Pole ju vaja viia kohale kraami, mida ära tarvitada ei suudeta.

«Pereema peab jääma kontrolli alla, et suudab lapsi ise kasvatada ja elamise korras hoida, kui neile on loodud elementaarsed elamistingimused,» avaldas arvamust Bogatšov.

Vaja oleks nõustamist

Taheva vallavalitsus ja ümberkaudsed elanikud on peret

toetanud nagu teisigi abivajajaid. «Hädasti oleks vaja mõne nõustamisfirma abi, et pereema saaks majandamises jalad alla. Meil on Harglas ja Koikkülas võimalik pesemas käia ja pesu pesta. Kui inimene ka end ise aitab, on kergem teda aidata. Seepärast olekski vaja koolitust,» lausus sotsiaaltöötaja Evi Veerme.

Kui suur Sigre Meriloo kuusissetulek on, seda ükski ametnik ei ütle, kuid asjatundjate hinnangul võib see olla üle 9000 krooni. Sissetulekut suurendab, et peres kasvab ka puudega laps.

Pereema tunnistab, et tal on järelmaks. Raha kulub ka seetõttu, et vanem poeg käib auto-koolis ja ema soov on, et ta peagi auto saaks osta.

Maavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiutalituse peaspetsialist laste hoolekande alal Jaanika Käst ütles, et maavalitsus on Taheva vallas elava pere probleemidest teadlik. Käst lisas, et kui lapsi kodus kasvatada ei suudeta, on SAs Taheva Sanatoorium asenduskodus kõigile kohad olemas.

Kanal 2 kampaaniaga «Anname ära 2010», millega seoses Meriloo lugu avalikkuse ette toodi, koguti kolme päeva jooksul Cargobusi Tartu ja Tallinna ruumidesse kõikvõimalikke asju.

Riigikogu valmistub euro kasutuselevõtuks

Valitsus kiitis heaks ning saatis Riigikogu menetlusse euro kasutuselevõtuga seotud seadusemuudatused.

Euro kasutuselevõtmise seaduse eelnõu reguleerib Eesti krooni eurodeks vahetamist ja krooni käibelt kõrvaldamist, euro ja krooni paralleelkäivet ning sätestab eurole üleminekuks vajalikud muudatused seadustes.

Riigilõivuseaduse eelnõus arvestatakse riigilõivude määrad eurodesse ning ümardatakse reeglina isikutele soodsamas suunas. Rahvusvaluuta vahetumisega seonduvad kulud katavad nii avalikus kui erasektoris isikud ise.

Euro kasutuselevõtt Eestis toimub eelnõu järgi kohese järsu üleminekuna ning alates 1. jaanuarist 2011 on Eestis ametlik maksevahend euro. Kuigi sellele minnakse üle päevapealt, algab euro ametlikult kasutuselevõtmise päevast kahenädalane krooni ja euro paralleelkäibe periood, mil kroon ja euro sularahas võrdväärsed maksevahendid on.

Eelnõu kohaselt on sularaha võimalik vahetada kõigis sularahateenuseid osutavate krediitiasutuste kontoorides eurodeks keskkursiga ja teenustasuta kuue kuu jooksul. Eesti Pank vahetab kroone eurodeks keskkursiga ja teenustasuta tähtajatult.

Hinnasurve vähendamiseks ümardatakse avalik-õiguslike tasude kroonismad eurodesse reeglina maksumaksjale soodsamas suunas, erand on trahvimäärad, sunniraha ning kesk-konnakahju hüvitamise määrad.

Eelnõudega saab tutvuda aadressil www.fin.ee. (VM)

Eurod

Arvo Meeks

2 ARVAMUS

«Nad on kuskil sellisel piiril, kus kasumi tagaajamine ületab eetilise piiri.»

TEET KALLAS, kirjanik, siunab monopoolset Eesti Energiat hinnatõusu pärast. (Õhtuleht)

Arvo Meeks

JUHTKIRI

Kui pikad on vae jalad?

Möödunud nädalal Põlva kohtumajas ette loetud kohtuotsus Georg Trašanovi ja GoBusi esindajate süüasjas tähistab esimest suuremat versta posti kohtuasjas, mis kas kinnistab või üritab pesta plekki kõrge riigiametniku ja suurettevõtte kuuerevääridel.

Enne kohtuotsuse lõplikku jõustumist tuleb siiski ära oodata teine ja ilmselt kolmaski vaatus, mis tähendavad poolt- ja vastuargumentide vaagimist ringkonna- ja riigikohtus. Alles siis võib lõpliku kindlusega väita, kes selles loos süüdlased on.

Fakti, et maakohus on teinud süüdimõistva otsuse, ei saa siiski keegi eirata ja asjaosalised peavad paratamatult leppima, et hoolimata edasistest otsustest nende tegevust tulevikus tähelepanelikumalt silmas peetakse.

Kuna GoBusi ärisaladuse kaitseks uuriti tõendeid kinnisel kohtuistungil ja selle tõttu ei saa avalikkus tutvuda ka suure osaga enam kui pooleteisesaja lehekülje pikkusest kohtuotsusest, ei tea me ka, milliseid tõendeid uurimisorganid täpselt on korjanud.

Fakti, et maakohus on teinud süüdimõistva otsuse, ei saa siiski keegi eirata.

Küll aga on selge, et uurimine on olnud ulatuslik, hõlmates muu seas, nagu menetluskuludeks välja mõistetud summade põhjendustest selgub, ka näpujälgede ja DNA-analüüsi.

Et üksikasjalik ülevaade tõenditest avalikuks ei saa, on mõistetav. Kriminaalasjas uuritud materjalid sisaldavad muu hulgas GoBusi töötajate arutelusid igapäevase majandustegevuse ja eelarveküsimuste, samuti sularaha liikumise üle, mis otseselt juhtumisse selgust ei too.

Küll aga oleks avalikkusele kasulik, kui tervikotsus siiski võimalikult suures ulatuses avalikuks saaks, mitte saladuslooriga kaetuks ei jääks. Ainult nii on võimalik tagada, et tehtud otsus mitte ainult ei oleks, vaid ka näiks kõigile õiglane.

Suure riigihangete läbiviimisel, millega otsustatakse kümnete või sadade miljonite kroonide liikumine, on surve ametnikele väga suur. Et sellised otsused tulevikus võimalikult õiglasel oleksid, on vaja tagada võimalikult suur läbipaistvus nende tegemisel. Sellele aitab kaasa ka otsus kõnealuses kohtuasjas.

Valgamaalane

VABADUSE 38, VALGA 68204. ajaleht@valgamaalane.ee, www.valgamaalane.ee
ANNA VIHJE: vihje@valgamaalane.ee, tel 766 3888.
Kuulutuste ja reklaami vastuvõtt toimetuses E–R kl 8–17.
Sekretär/klieenditeenindaja Tiina Saaron tel 766 1960, faks 766 1961 kuulutus@valgamaalane.ee.

Ajalehe tellimine tel 766 1960.
Peatoimetaja Sirli Homuha, tel 766 1963. **Turundusjuht Avo Allik,** tel 766 1977.
Müügiesindaja Veera Kasimova, tel 766 1965. **Otepää reporter Ülle Kübarsepp,** tel 5331 1081.
Reporterid: Taimi Käos, Helju Keskpälu, Sven Andreson.
Fotograaf Arvo Meeks. Keeletoimetaja Jaan Rapp. Korrektor Aime Hõbejõgi.

Väljaandja OÜ Valgamaalase Kirjastus.
Juhataja Marek Pihlak, tel 766 1962, marek.pihlak@valgamaalane.ee.
Pearaamatupidaja Tatjana Koval, tel 766 1964, tatjana.koval@valgamaalane.ee.
Ajaleht ilmub kolm korda nädalas: teisipäeval, neljapäeval ja laupäeval.
Kuutellimus eraisikule 88 krooni, indeks 69849. Trükk: AS Kroonpress, Tartu.

Toimetust ei tagasta ega retsenseeri kirju ja kaastöid ning jätab endale õiguse neid toimetada ja lühendada. Autori aadressi ja isikukoodita kaastöid ei honoreerita. Toimetust ei vastuta kuulutuste ja reklaami sisu ning õigekirja eest. Kõik ajalehes avaldatud artiklid ja fotod on autoriõigusega kaitstud teosed, mille reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma OÜ Valgamaalase Kirjastus kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eall.ee või tel 646 3363.

INTERVJUU

Inimese kadumine on traagika eelkõige lähedastele

Lõuna prefektuuri kriminaalteabeteenistuse vanem-erimenetleja Mart Sisaski andmetel on prefektuuri haldusalas teadmata kadunuks jäänud inimesi hetkel ametlikult 73. Tagaotsimine lõpetatakse kas seoses isiku leidmise või surnuks tunnistamisega, teadmata kadunuks jäämine on halvim, mis saab juhtuda.

Sirje Lemmik

sirje.lemmik@valgamaalane.ee

Palju on viimastel aastatel prefektuuri haldusalas inimesi kadunuks jäänud ja palju üles leitud?

«2008. aastal jäi kadunuks 38, nendest leiti aasta jooksul 28. Mullu jäi kadunuks 30, aasta jooksul leiti 18. Tänavu on kadunuks jäänud neli inimest, kellest seni leitud üks.»

Mitu inimest on teadmata kadunud Valgamaal?

«Alates 1996. aastast on Valga maakonnas teadmata kadunud 10 inimest. 2008. aastal kadus kolm inimest, kellest kaks praeguseks leitud. Mullu kadus üks inimene, kes siiani leidmata, sama kehtib ka selle aasta kohta.»

Kuidas tagaotsimise toiming üldse algatatakse?

«Kui politsei saab avalduse teadmata kadunud isiku kohta, avatakse kümne päeva jooksul tagaotsimistoimik. Seejuures arvestatakse isiku kadumise asjaolusid ja tausta.»

Kuidas ja kunas lõpetatakse isikute tagaotsimine?

«Isiku tagaotsimine lõpetatakse kas seoses tema asukoha kindlakstegemise või surnuks tunnistamisega kohtu poolt. Kohus võib teadmata kadunud isiku tunnistada surnuks, kui viie aasta jooksul ei ole saadud andmeid, et ta on elus.

Kui isik jäi teadmata kadunuks olukorras, mis oli ohtlik elule või on alust eeldada tema hukkamist õnnetusjuhtumi tagajärjel, võib isiku surnuks tunnistada kuue kuu möödumisel teadmata kadunuks jäämisest.

Kohus algatab vastava menetluse üksnes avalduse alusel. Selle võib esitada isik või asutus, kellel surnuks tunnistamiseks õiguslik huvi – eelkõige teadmata kadunu seaduslik esindaja või omavalitsus, tema abikaasa, üleneja või alaneja sugulane, aga ka siseminister.

Politsei oma tööpraktikas isikuid viie aasta möödumisel surnuks tunnistama ei kiirusta. Reeglina otsitakse teadmata kadunud isikut taga kümme ja enamgi aastat ning alles seejärel kaalutakse tema surnuks tunnistamist.»

Mart Sisask

Postimees/Scanpix

INFO

18. jaanuaril käesoleval aastal jäi Valgamaal kadunuks Ain Vagula, kes tänaseni leidmata. Tema auto leiti Viljandimaal Kassi külas metsa äärest.

Politsei andmetel viidi sõiduki leiukoha ümbruskonnas läbi otsimisoperatsioon, kuid liialt suur lumi raskendas seda ning otsingud lõpetati. Viimastel andmetel, mida politsei edastas, jätkub juhtunu asjaolude väljaselgitamine ning menetluse praeguses faasis ei ole võimalik antud teemal konkreetsemalt rääkida.

Kuidas kadunud inimest otsitakse?

«Kadunud isiku otsimise viise ei ole võimalik üheselt määratleda. Kõik sõltub väga palju isiku kadumise asjaoludest ja taustast.

Politsei saab inimeste kadumise kohta kõige enam avaldusi seene- ja marjaajal. Tavaliselt õnnestub siis kindlaks teha võimalik piirkond, kuhu inimene võis minna ning siis alustatakse otsinguoperatsioone maastikul. Olenevalt ilmastikuoludest kaadatakse sellistel operatsioonidel teenistuskoeeri ja vajadusel erivastusega päästekoptereid.

Võimalikult kiiresti teavitatakse kadunud isikust meediat, avalikustatakse tema tundemärgid ning foto ja palutakse inimeste abi. Kui inimene jäi kadunuks koos sõidukiga, antakse teada ka sõiduki kirjeldus ja registreerimisnumber. Kontrollitakse kõiki isiku võimalike asukohti ja tutvusringkonda. Konkreetseid otsinguoperatsioone pole võimalik korraldada, kui pole teada isegi oletatavat piirkonda, kuhu isik võis minna.

Politsei käsutuses olevatest andmebaasidest kontrollitakse, kas inimese pole näiteks riigist lahkunud.»

ARVAMUS

Valga spordielust

Alar Näame
Valga aselinnapea
(Keskerakond)

Sport on mulle hingelähedane ja tahan selle arengule igati kaasa aidata.

10. märtsil jõustus Valga linnavolikogus vastu võetud Valga linna spordirahade jaotamise kord. Muutusi vajasisid sportlased ja uuendamist vajajas 2000. aastast kasutusel olnud kord.

Uus kord korrastab Valgas tegutsevate spordiklubide rahastamist, arvestades treenerite läbi viidavaid tunde. Et treeningtunni maksumus sõltub treeneri kvalifikatsioonist, on väga tänuväärne, kui kõrgemalt kvalifitseeritud treeneriga spordiklubi ka kõrgemalt väärtustatud saab.

Endiselt arvestatakse noorte pearahsid, ürituste korraldustoetust ning baastoetust. Eristatud on aga klubid, kellel noorte treeningrühmad, ning harrastusklubid, kus noori ei ole.

Noortega tegelevad klubid saavad tasu treeningtunni ja pearaha treenitavate noorte eest ning neil on õigus taotleda ürituste korraldustoetust. Harrastusspordiklubidel on võimalus saada baas- ning spordiürituste korraldustoetust. Korra väljatöötamisel lähtuti sportlaste soovidest ja arvamustest.

Valga linna 2010. aasta eelarves on klubidele eraldatud 2,5 miljonit krooni, sellest 450 000 korvpallikoolile. Spordiürituste korraldamiseks on mõeldud 220 000 krooni, sellest 92 000 klubidele.

Praegu tegutseb linnas 23 spordiklubi, kellest 12-l on noorte treeningrühmad. Rõõm on tõdeda, et spordiklubide nimekirjades on umbes 460 noort, kes aktiivselt spordiga tegelevad.

Valga gümnaasiumi remonti tekitab spordiklubide treeningtegevuses ebamugavusi. Saalihokiklubi ja Valga laskurklubi peamine treeningkoht on just gümnaasiumihoone, samuti toimuvad seal käsipalliklubi, jalgpalliklubi ja kergejõustiklaste treeningud.

Kui teised grupid suudame paigutada Valga spordihalli või teistesse linnas olevatesse spordisaalidesse, siis kõige rohkem küsimusi on tekitanud Valga laskurklubi ruumide leidmine. Ühe tegevuskohana on välja pakutud Kelli lasketiiri, mille omanikud lahkelt nõus oma ruume tasuta kasutusse andma. Samas on ka Lätis väga heal tasemel lasketiir.

Kolmanda variandina oleme välja pakkunud Valga Isamaalise Kasvatuse Püsi-ekspositsiooni ruume, kuhu idee poolst lasketiiri väga hästi sobiks, samas on ka asukoht suhteliselt hea. Laskurklubi on peetud läbirääkimisi ning linnavalitsus otsib parimaid lahendusi. Kindlasti jätkavad aga Valga tublid laskesportlased oma treeninguid.

UUDIS 3

Täna toimuvad esimesed tänavuste «Teeme ära» talgute infopäevad. Valgamaa infopäev toimub Sangaste seltsimajas ja algab kell 11. Kohalikud koordinaatorid tutvustavad lähemalt 1. maile kavandatud talgupäeva ülesehitust ja annavad nõu osalemisvõimaluste kohta. Oodatud on kõik huvilised. Lähem info veebiküljelt www.teemeara.ee.

KÜSIMUS-VASTUS

Mida kujutab endast Otepää gümnaasiumi lahtiste uste päev?

Otepää gümnaasiumi direktor Aivo Meema: «18. märtsil ootame kõiki põhi- kooli lõpetajaid Otepää gümnaasiumisse lahtiste uste päevale. Koguneme kooli aulasse kell 11.30–12. Kell 12 algab külaliste «koolipäev» ajalootunniga ning järgneb tutvustav jalutus- käik koolimajas, mille käigus püütakse ka erinevaid õppetunde. Üritus lõpeb umbes kl 15.

Georg Trašanov ei saa valitsusest hüvitist

Valitsus kiitis neljapäeval heaks ja saatis Riigikogule arutamiseks seaduse eelnõu, mille kohaselt tahtlikult toime pandud kuriteos kahtlustatava või süüdistatava maavanema tähtajalise teenistussuhte lõppemisel ei maksta talle seaduses ette nähtud kuue kuu ametipalga suurust hüvitist. Kui aga tema suhtes on jõustunud õigeksmõistev kohtuotsus, saab ta hüvitise kätte.

Peaminister Andrus Ansipi sõnul ei ole eelnõusse sisse kirjutatud kriminaaluurimise ajaks maavanema kohalt tagandatud Georg Trašanovi nime, küll aga tunnistas ta, et seadusemuudatus on tehtud juhtumit silmas pidades.

Ansip tõi välja, et kui ametisoleku ajal sooritatakse kuritegu, kuid jõustunud kohtuotsuseni jõutakse alles pärast tähtajalise töösuhte lõppemist, võib tekkida olukord, kus kohtu all olevale inimesele makstakse kõik kompensatsioonid välja, aga mõni päev hiljem jõustuva kohtuotsuse järel leitakse, et seda poleks pidanud tegema. Seadused ei luba hüvitist tagasi küsida.

«Arvan, et rahva õiglustunne küll seda vastu ei võtaks, kui mais makstakse inimesele, kes võib-olla hiljem süüdi mõistetakse, kuue kuu palk lahkumishüvitisena,» rääkis Ansip. «Aga Eestis kehtib süütuse presumpatsioon: kuni kohtuotsus ei ole jõustunud, kedagi süüdi mõista ei saa.» **(VM)**

Valka korrastab Veskijärve puhkekoha

Aastaid tagasi valkalaste ja ka valgalaste hulgas väga populaarne suplus- ja puhkekoht Zāgezers (Veskijärv) on vahepealsel ajal palju omaaegselt headusest kaotanud. Nüüd on Valka kihelkond olukorra parandamiseks raha saanud.

Taotluse ühendusele Ziemelgauja (Põhja-Koiva) esitas Läti-Eesti Instituut koostöös Valka kihelkonnavalitsusega. Omavalitsuse teatel rahastati projekti 13 649 lati ulatuses. Selle summa eest rajatakse rietumispaik, paigaldatakse prügiurnid, valgustatakse ala. Tööd lõpetatakse Valka omavalitsuse teatel hiljemalt aasta lõpuks.

Möödunud kevadel toimus ideekonkurss, et leida nime allikale järve lähedal. Konkursist võeti aktiivselt osa, selle tulemusena otsustati hinnatud veevõtukoht nimepadi Zāgavotsiks. Et selle ümbrus korrastada, antakse peagi teada aeg, mil toimuvad talgud.

Zāgezers on kunstlikult loodud järv: 18. sajandi lõpus ja 19. sajandi alguses paisutati seal Pedeli jõgi.

Pärast projekti lõppemist hooldavad projekti käima lükkajad objekti koostöös Valka kihelkonna territooriumi heakorrametiga.

Ettevõtmist finantseerib ELi Euroopa Põllumajandusfond. **(VM)**

Päästeamet korraldab lühifilmide konkursi

Päästeamet ootab lühifilme sellest, millest tulekahju võib kodus alguse saada ning mismoodi on võimalik seda ära hoida. Lühifilme saab saata 12. maini. Täpsem info ja konkursi reeglid leiab www.moff.ee.

Päästeamet paneb filmitegijatele südamele, et filmi tehes ei tekitataks tulekahju ega seataks ohtu kellegi elu. **(VM)**

POLITSEI

Õöl vastu 11. märtsi varastati Valgas Kuperjanovi tänava loost 150 meetrit elektrikaablit. Kahju on 5000 krooni.

Aivo Pärn (vasakult), Valter Keis, Enno Lõiv ja Kalle Muru 2005. aastal allkirjastamas lepingut, mille kohaselt Tarbuse Grupp (hilisem GoBus) ostis Valga Autoinvestilt ära OÜ Trakmain. Süüdistatavad väidavad, et kohtu poolt ebaseaduslikuks tituleeritud raha liikumise näol oli tegemist Enno Lõivu ja Georg Trašanovi vahelise võla tagasimaksmisega.

Heino Käos

Veolepinguga kaasnes leivaisa toetamine

Maakohtu süüdimõistev otsus Valga maavanema ja GoBusi süüasjas viitab kõrge ametniku ja ettevõtte esindaja küünilisusele. Kohtu käsutuses olnud andmete kohaselt pidi maavanemale iga kvartali lõpus tehtu eest antama 25 000 krooni.

Sven Andreson
sven.andreson@valgamaalane.ee

Kohtuotsuse kohaselt sai Valga maavanema kohalt tagandatud Trašanovile ja kaasosalistele süüdimõistva otsuse toonud tegevus alguse 2006. aastal Valga maakonna bussiliinide veo riigihanke läbiviimisel.

Soodsaima pakkumise tegi toorkord Pärnu ATP, osales ka GoBus. Kohus leidis, et samadele omanikele kuulunud ettevõtted tegid oma pakkumised koordineeritult, mis iseenesest ei ole keelatud. Küll aga selgus 2006. aasta septembris, et Pärnu ATP ei soovi lepingut sõlmida. Firma otsis võimalust loobuda makstud tagatisest ilma jäämata ja tahtis sel eesmärgil sõlmida lepingu GoBusiga.

Samas oleks Pärnu ATP loobumise tingitud pakkumiste ümberhindamisel osutunud parimaks ATKO Liinide pakkumine. Veoleping sõlmiti lõpuks siiski GoBusiga. Kuigi faktiliselt kirjutas lepingule alla maasekretär Tõnis Lass, pidas kohus seda nii-öelda juhuslikku laadi faktiks, mis ei välista Georg Trašanovi tegevust ega seda, et lõpliku otsuse langetas maavanem.

Soosis GoBusi

Igatahes järeldas maakohus tõendite põhjal, et AS GoBus arvestas oma asjaajamises maavanem Georg Trašanoviga, kes lubas ettevõtte esindajale Kalle Murule, et Pärnu ATP loobumisel sõlmitakse leping GoBusiga.

Kohus luges tõendatuks, et Trašanovi ja Muru vastastikuse kokkuleppe kohaselt pidi Muru andma 2006. ja 2007. aastal maavanemale sularahas 100 000 krooni aastas 25 000 krooni kaupa kvartalis. Tegelikult andis Muru Trašanovile 2006. ja 2007. aastal üle sularaha vähemalt 130 000 krooni.

Ülejäänud summade osas on kohtu hinnangul tegu 20 000 krooni ulatuses altkäemaksu lubamise ja sellega nõustumise ning korduva pistise lubamise ja sellega nõustumisega samas ulatuses. Süüdistusakti järgi sõlmis Traša-

KOMMENTAAR

Vastab Valga maavanema ülesannetes olev Kalev Härk

Kas ja milliseid samme on Valga maavalitsuses astutud, et tulevikus suurte riigihangete läbiviimisel selliseid juhtumeid vältida?

«Riigihangete amet ega kohus pole tuvastanud, et Valga maavalitsus oleks rikkunud riigihangete läbiviimise korda. Riigihange oli seaduslik ja hinnapakkumiselt soodsaim Eesti riigile. Vastasel korral oleks esitatud ka süüdistus karistusseadustiku § 300 järgi ning riigihangete teostamise nõuete rikkumisel ja kahju tekitamisel riigile oleks esitatud ka süüdistus varavastaste süütegude osas.

Ühistranspordi riigihangete komisjonis on ka maanteeameti esindaja. Ühistranspordiseadusest tulenevalt nõustab maanteeamet asutusi avaliku bussiliikluse teenindamise lepingu koostamisel ja rakendamisel, samuti nõustab liinivõrgu kujundamise küsimustes. Amet korraldab ka järelevalvet sihtotstarbeliste riigielarveliste vahendite üle.»

nov vastutasuna Valga maavalitsuse nimel ebaseadusliku hankepingu Go-Busiga, eirates Valga maakonna bussiliinide veo riigihanke tulemusi ning sellega ka riigihangete seaduse nõudeid. Kalle Muru sai altkäemaksuks makstud raha GoBusi juhatuse esimehe Aivo Pärna korraldusel GoBusi juhatuse liikmelt Valter Keisilt.

Lisaks võtnud Trašanov Murult pistist kokku 120 000 kooni, raha saadud GoBusi rahalistest vahenditest. Vastutasuks sõlmitud GoBusi omandusse kuuluvate OÜ Trakmani ning GoBusi ja Valga maavalitsuse vahel GoBusile soodsate tingimustega lepinguid või muudeti varem sõlmituid.

Kogu loole lisab pikantsust fakt, et raha üleandmine toimus mitte varjatult kuskil avalikkuse eest peidus, nagu võiks ehk eeldada, vaid maavanema ametiruumides. Kalle Muru tõi rahapakid kotis üsna avalikult maavalitsuse hoonesse.

Süüdimõistetud õigus- ja korrakaitsekomisjoni esimees

Kui ühelt poolt on kogu juhtumi puhul avalik huvi seotud maavanema ametikohal tehtud tehingutega, siis kohus osutas ka Aivo Pärnale kui selgele süüdlasele. Kui nüüd Pärnale mõistetud karistused lähtusid tema tegevusest GoBusi juhatuse esimehena, tasub meenutada, et paradoksaalsel kombel on maakohtus süüdi mõistetud mees Otepää valla õigus- ja korrakaitsekomisjoni esimees.

See ei ole tal aga esimene kohtus süüdi jäämine. Nagu kohtunik Rita Kulberg märkis, on Pärn lisaks arvukatele liikluskaristustele saanud süüdi-

mõistva kohtuotsuse Harju maakohust, kus arutluse all oli Villu Reiljaniaga seotud pistisejuhtum.

Selleski kõmulises kohtuasjas oli mängus kõrge riigiametnik, suisa minister, summad aga olid suurusjärgu võrra kopsakamad. Süüdistuse järgi saanuks Aivo Pärna äriühing pistise maksimise korral Tallinnas Rävälä 8 kinnisasja omandada soovitud tingimustel ning ühtlasi oleks tagastatud AS-lt Wipestrex Grupp ära võetud tagatisraha summas 31,5 miljonit krooni ja OÜ RealWay sama suur tagatisraha.

Vana võlg

Tartu maakohtu tehtud kohtuotsus on 151 lehekülge pikk. Nagu kohtuistungidki, jääb enamus sellest avalikkuse silmade ees suletuks. Küll aga on ühene maakohtu hinnang, et Trašanov tegutses Kalle Muruga suheldes ametisikuna ja üle antud sularaha puhul on tegemist ettevõtte GoBus rahaga.

Kuigi kohtu sõnul ei ole asjaosaliste pealt kuulatud telefonikõnedes otsestelt juttu, mis üleantava raha eest on vaja teha, räägitakse «leivaisa toetamisest». Süüdistatavad on väitnud, et Aivo Pärn ei teadnud, milleks Kalle Muru raha kasutab. Aga just fakt, et Pärna jaoks ei olnud küsimus, mis on ettevõtte vahenditest võetav «leivaisale» makstav tasu, näitab kohtu hinnangul, et ta oli asjast tegelikult teadlik.

Ka Valter Keis ei pruukinud süüdistusakti kohaselt esialgu teada, milleks raha kasutatakse, aga hiljemalt 2006. aasta lõpuks olnud ta teadlik, et kõnealuse raha eest võidakse teha nii seaduslikke kui seadusevastaseid otsuseid.

Kaksikliinna fotograafid avasid virtuaalnäituse

Lumisest talvest inspireeritud Valga ja Valka fotograafiahuvilised tulid välja järjekordse näitusega. Kuu aja jooksul saab virtuaalnäitust «Valge Valga-Valka» külastada aadressil www.valka.lv.

Ajavahemikul 10. märtsist 10. aprillini kella kaheksast õhtul kuni kaheksani hommikul on fotod nähtavad ka Valga kultuuri- ja huvialakeskuse akendel olevatel ekraanidel.

«Kaksikliinna fotohuviliste ühiskohtumised said alguse enam kui aasta tagasi. Veebruaris toimunud ühiskohtumisel otsustati üksmeelselt, et kahe linna fotograafide töödest pannakse kokku virtuaalne näitus. Seoses käesoleva aasta valge talvega sai näituse teemaks valitud «Valge Valga-Valka» rääkis Anita Tannenberga Valga-Valka ühissekretariaadist.

Fotode autorid on Andres Tamm, Arvo Meeks, Aivars Viljumsone, Raivo Behrsin, Tamara Prokofjeva, Elina Tannenberga, Niina Nusberg, Riina Kortel ja Zanna Malinina Valgast ning Dainis Jansons, Aldis Maris Dublans, Kristine Ganina, Juri Simonov, Inguna Medne, Līva Kalnina, Līga Maria Putna ja Girts Putnis Valkast.

Tehniliselt teostas näituse Valka kihelkonnaduumaa arvutivõrgu administraator Rihard Gravis. Näituse kujundas Valga linnavalitsuse disainer Raiivo Behrsin.

Ideid, mida koostöös arendada, on näitusel osalejatel mitmeid. Kohtumistel on oodatud osalema kõik fotosõbrad, kel huvi ning soov jäädvustada ja tutvustada meie piirilinnu fotosilma läbi ning vahetada mõtteid ja kogemusi huvikaaslastega. **(VM)**

TEATED

Lumerajavõistlused

MTÜ Spordiklubi Raudsõrmus korraldab 14. märtsil Tõlliste vallas Rampe külas lahtised lumerajavõistlused «Laatre lumi 2010». Võistlussõitude algus kell 10. Võistluste juhend www.tolliste.ee ürituste rubriigis. Info tel 529 1585, Mati Raud.

Mootorkelkude kross

Eesti meistrivõistluste 6. etapp mootorkelkude krossis toimub pühapäeval, 14. märtsil Helmes. Rajal on tavapärasel võistlusklassid: EMV arvestuses põhiklass, EKV – Hobi Standard, Hobi Racing, veteranid (40aastased ja vanemad). Võistlussõitude algus on kell 12.

Pealtvaatajatele võistluselamused tasuta.

Suhkruhaigete seltsi üldkoosolek

Valgamaa Suhkruhaigete Seltsi üldkoosolek toimub 16. märtsil algusega kell 14 Valgas Kungla 15.

4 PERSON

Koorid peavad maha laulupäeva

Helju Keskpalu
helju.keskpalu@valgamaalane.ee

Pühapäeval, 14. märtsil on kalendris emakeelepäev. Esmakordselt kogunevad Valgamaa koorid sel puhul Valga kultuurikeskusesse emakeele laulupäevale.

Mõtte algataja ja ürituse eestvedaja on Valga segakoor Rõõm eesotsas oma dirigendi Sirje Pässaga. Rõõmu hõiskele kokku tulla ja emakeel lauldes kõlama panna on reageerinud Tõrva naiskoor Heli ja kammernaiskoor, Otepää gümnaasiumi segakoor ja Eveko, Puka-Tõlliste-Sangaste segakoor, Puka segakoor U-Tuur, Valga Kammerkoor, Valge Maja Laulukoor ja Kungla muusikalikoos.

Hommikul töötavad koorid kinniste uste taga. Kell 15 algab kontsert publikule. Iga koor loeb oma esinemise alguses ühe-kahe minuti jooksul vabal valikul lõigu «Kalevipojast», seejärel esitab kaks eestikeelset laulu: klassikalise koorilaulu ja «Laululahingu» stiilis estradilaulu.

Kõik emakeele ja koorilaulu austajad on kuulama oodatud.

Maavalitsus ja omavalitsusliit jätkavad koostööd

Üleile kirjutasid Valga maa- vanema ülesannetes olev Kalev Härk ja Valgamaa Omavalitsuste Liidu esimees Madis Gross alla koostööleppetele 2010. aastaks.

Maavalitsus ja omavalitsuste liit on tihedat koostööd teinud kogu taasiseseisvumise järgsel perioodil. Möödunud aastal oli nendevahelise lepingu maht ligikaudu 3,5 miljonit krooni. Selleks aastaks on leping sõlmitud 3,614 miljoni peale.

«Vaatamata raha vähene-misele ükski üritus toimumata ei jää. Meile on oluline kaasa aidata maakonna arengule ja Valga maavalitsus on olnud selles hea koostööpartner,» ütles Madis Gross. Ka Kalev Härk avaldas rahulolu, et majanduslikult raskel ajal suudetakse jätkata head koostööd. **(VM)**

Emakeelepäeval tutvustab rahvus-ringhääling kirjameest

Emakeelepäeval, 14. märtsil on ETV «Tähelaeva» portreteeritav 70 aasta juubelit tähistav luuletaja ja tõlkija Andres Ehin.

Saates tuleb muu hulgas juttu sellest, kuidas Andres Ehin on aastaid filoloogias ja kirjanduse vahelisi maid avastanud ja nende vahel kõikunud. Saate peaosaline räägib ka oma lastest: kuidas nad on tõlkimise ja luuletamise kõrval tema enda ja abikaasa kirjutuslaua sahtlites üles kasvanud.

Aastast 1974 on Ehin vabakutseline kirjanik. **(VM)**

Mitme magistrikraadiga Liina Lepp õpetab maakoolis erinevaid aineid

Mitmekülsust taotlev Liina Lepp rõhutab, et on täiesti tavaline õpetaja. Temaga kohtumisel ei jää aga kauaks varjatuks rõõmsameelse naeratuse taha peituv visionäär.

Jürgen Urbanik
jyrgen.urbanik@valgamaalane.ee

Hargla koolis nii eesti keelt ja kirjandust kui inglise keelt õpetav naine usub õppiva kogukonna ideesse. Kooli peab ta seejuures väga oluliseks.

«Kui õpetajal endal on hea, on ka õpilastel hea. Koolis peab olema mõnus käia – vahet pole kas töö või õppimas. Oluline on vaba ja sundimatu õhkkonna loomine ning rõõmsameelsus, sest see kandub või vähemasti võiks kanduda üle õpilastele ja kolleegidele,» selgitas ta oma põhimõtet.

Mitu teaduskraadi

Ise omandas Antsla keskkooli 9. klassi lõpetanud naine Vana-Antsla kutsekooli järel kutsehariduse Norras Üksnevaldi koolis, misjärel ta tollases Eesti Põlluma-jandusülikoolis käsitöö ja kodunduse õpetajaks õppima asus. Samast koolist sai ta ka magistrikraadi käsitöös.

Kuid Lepp ei piirdunud ainult ühe teaduskraadiga. Tähtsaimaks saavutuseks oma haridusteel peab ta Tartu Ülikooli haridusteaduskonnas omandatud koolikorralduse magistri kraadi. «See oli midagi päris minu enda jaoks,» ütles pedagoog.

Nimelt õppinud ta selle kraadi omandamise käigus paremini ter-vikut nägema. See oskus on tema meelest igasuguses valdkonnas väga oluline. «Pärast õpinguid arvan end vähemalt teadvat, kuidas võiks ja peaks ...» tunnistas Lepp.

Mainekas stipendium

Tema õpingud Tartu Ülikoolis olid märkimisväärsed: 2008. aastal tunnustati Liina Leppa Peeter Põllu nimelise õpetajakutse populariseerimiseks mõeldud stipendiumiga. «Stipendiumiga kaasnev tunnustamine toetas mind palju rohkem kui sellega kaasas käiv raha. Tundsin, et akadeemilises ringkonnas mulle eeskujuks olevad inimesed usuvad minusse,» kommenteeris ta.

«Kogu selle stipendiumisaaga ajal mõtlesin sellele, et ma ei tee tegelikult mitte midagi erinevat teistest hingega koolielus olevatest õpetajatest. Me kõik tahame ju, et õpilased saaksid konkurentsivõimelise hariduse, et neil oleks avar silmaring, et neist saaksid inimesed selle sõna kõige paremas mõttes,» usub Lepp.

«Tahan olla inimlik õpetaja. Vahel jääb meedia tõttu mulje, et õpetaja polegi inimene: nagu oleksid kõik õpetajad liialdatult ran-ged ja õpilasvaenulikud. See pole nii!» on ta veendunud. «Koolist ja koolielust rääkides peaks rohkem rõhuma positiivsusele – olgu see siis lapse ja lapsevanema vahelises vestlustes või meediakanalites. Täiskasvanute isiklik eeskuju on lastele rollimudel.»

Õppiva kogukonna idee

Pidev edasiõppimine, olgu see siis täienduskoolituse või tasemeõppena, samuti teadustöö, võiks tema hinnagul kuuluda igaühe ellu.

Liina Lepp ei erine enda sõnul teistest hingega koolielus olevatest õpetajatest.

Arvo Meeks

INFO

Peeter Põllu nimeline stipendium jätkab alates 2008. aastast õpetajakutse populariseerimise traditsiooni, millele panid aluse Tartu linnaomavalitsus ja Tartu Ülikool 1931. aastal, kui loodi toetusraha fond Peeter Põllu mälestuse jäädvustamiseks ja pedagoogika populariseerimiseks.

Liina Lepale eraldatud stipendiumi suurus oli 30 000 krooni.

lis töötada, et nad käiksid nii-öel-

da ajaga sammu – et koostöö erinevate huvigruppidega toimiks. Ja nii see meie kooli ka on,» lisas ta.

«Tahaksin, et õpetajad ajaksid ühist rida. Praegune süsteem ter-vikuna on laiemalt ringi vaadates sageli paraku teistsugune: õpetamine on liiga ainekeskne ja aine-te lõimumiseks jääb õppekava mahukuse tõttu vähe aega,» on ta

pisut rahulolematu.

Harglas, nagu ka teistes maa-koolides toimub tema sõnul lõi-mumine igal tasandil kergemini kui linnas. «Kuna õpetajaid on vähe, siis me tõesti räägime ükstei-sega. Seeläbi teame, mis koolis toimub ja mida võiks õpilastega suheldes rõhutada.»

«Kool liigub selles suunas, et vähem pähetuupimist oleks. Me

anname lastele kätte juhiseid, suu-name neid nende valikutes. Õpe-tame neid koostööd tegema ja ise mõtlema,» on ta optimistlik.

Lepp nõustub enda väitel täie-likult Hannes Tamjärvega, kes öel-nud, et teadmised on üks asi, aga väärtuskasvatus peab olema. «See, kas õpilane mäletab aastate pärast üht või teist kuupäeva või valemit, polegi ehk peamine. Küll aga pea-vad lapsed koolist minnes teadma üldlevinud käitumisreegleid – nad peavad suutma võimalikult valutult sulanduda meie ühiskonda, seda ideaalis vaid paremaks muutes.»

Õpetajate vähesus on valu-punkt terves vabariigis, aga eriti annab see tunda väikestes maa-koolides, kus erialase kõrgharidu-sega pedagooge on keeruline ja vahel võimatugi leida. Seetõttu õpetab sageli üks õpetaja mitut ainet. Nii on ka Lepaga.

Õpib koos lastega

«Eesti keelt ja kirjandust õpe-tan esimest aastat. See tähendab, et uurin iseseisvalt didaktilisi ma-terjale ja õpin täienduskoolitustel. Eks see tähendab vahel ka seda, et nii-öelda õpin koos lastega. Uudiskirjandus ja uuenevad kee-lereeglid – kõigega tuleb end kurs-si viia ja kursis hoida.

«Loomulikult on see kõik väl-jakutse – eriti kui tahad seda ko-gu südamest hästi teha –, aga mul on tublid õpetajatest sõbrannad, kellega saab vajadusel probleem-seid kohti üleräägitud ja nõu kü-situd. Eesti keele ja kirjanduse õpetamise kaudu olen eesti keelt ja kultuuri üldse rohkem väärtus-tama hakanud, kui seda näiteks aasta tagasi tegin,» ütles ta.

«Kui tunned iga üksikut puud metsas, on ka mets sulle väärtus-likum,» on Lepa kreedo. Ehk siis – kui sa tead detaile, saad tervikust paremini aru.

Täielik maainimene

Enda sõnul on ta täielik maa-inimene. «Töölt tulles tahangi minna vaikusesse, metsade vahe-le. Maal saab rahus olla, ükski ja omaette – keegi ei sega.»

Pooletunnine töölesõit teda ei häiri. «Enne Harglasse tulekut mõtlesin pikale vahemaale küll, aga pole päevagi otsust kahetse-nud. Sageli taban end sõnadelt «Ma tee peal mõtlesin». See sõi-duks kuluv kaks korda pool tundi päevas on hästi hea aeg. Sõites mõtlen, mis hästi või kehvasti läks ja mida teisisi teha – mida tänasest päevast õppisin? See on see õpe-tajatöös nii väga vajalik tegevuse peegeldus – ja selleks on mul nüüd alati kindel aeg.»

Seda, mis temast edasi saab, Lii-na Lepp täpselt öelda ei oska. «Te-an, et tahan laste kõrval olla, kui nad õpivad, ja näha arengut, kuidas väikesest lapsest saab haritud, tore, mitmekülgne ja isikupärane noor inimene. Kindlasti tahaksin siin eda-si töötada. Praegu on mu elus kõik nii paigas. Haridus on käes selle ast-meni, mida hetkel soovin, saan en-nast täiendada täienduskoolitustel ja minna edasi õppima, kui hing peaks seda tahma ...»

Enda sõnul tuleb Põllu stipen-diumi saanu igal hommikul rõõ-muga tööle, sest tal on väga tore-dad mured ja rõõmudest rääki-vad kolleegid ja õpilased. «Läh-en pärast tööpäeva lõppu ka heatuju-lisena koju – mul on hea töö käia ja hea kodus olla.»

Reedel, 5. märtsil Viljandi maagümnaasiumis toimunud vabariikliku inglise keele olümpiaadi lõppvoorus 6.–8. klassidele autasustati ka Valga gümnaasiumi 6.b klassi õpilast Robert Derevskit kui parimat laulutõlke kirjutajat kuuendate klasside arvestuses. Poisi juhendaja oli Alla Nõmmik.

Valga/CKE Inkasso leedula-sest treener Augenijus Vaskys Arvo Meeks

Valga meeskond jäi alla Rapla noortele

Rapla uues Sadolini spordihoones kohtusid kolmapäeval sõprusmängus 1. liigas liidripositsioonil olev Rapla Korvpallikool ja kõrgeimas liigas mängiv Valga/CKE Inkasso. Rapla meeskond võitis tulemusega 90 : 86.

Kodupubliku ees mänginud noortevõistkond kaotas tasavärgise esimese veerandi minimaalse vahega 23 : 24. Kui teisel veerandil läks Valga eest ära 42 : 27, tundus, et jõuvahekorrad on siiski ilmsed ja Valga võtab kohustusliku võidu, jäi ainult küsimus kui suure. Sellele seisule järgnes aga Rapla spurt 17 : 3 ja poolajaks oli seis 45 : 45.

Teisel poolajal läks Rapla omakorda juhtima, paisutades vahepeal edu 11 punkti. Valga ei kavatsenud sellega leppida ja sundis mängu viimastel minutitel Rapla esindust, kus ainult kaks mängijat vanemad kui 19, mitmel korral järjest eksima ning jõudis kolme punkti kaugusele 86 : 89. Lõplikult vastast aga ei murtud.

Valga koosseisus ei teinud kaasa Tarmo Kikerpill ning Gediminas Navickas, Raplal oli puudu armees aega teeniv Allar-Raul Antson.

Raplale tõi Taavi Tuisk 21 punkti, Janar Soo ja Martin Milling 15, Martin Limberg 14 ja Madis Pärn 13 punkti. Statistiliste näitajate poolest jäädigi alla lauavõitluses, terve mängu peale saadi kätte vaid kolm ründelauda.

Valga resultatiivseim oli Antti Vasar samuti 21 punktiga. Ando Tagamets tõi 17, Giedrius Rinkevicius ja Kristo Aab 12 punkti.

Valga/CKE Inkasso järgmine vastane on järgmisel nädalal Tartu Ülikool/Rock. (VM)

Peagi algab taas Valgamaa parima ettevõtte valimine

Taas on käivitunud konkurss, millega soovitakse tunnustada edukaid, stabiilseid, omanäolisi ja töötajasõbralikke ettevõtteid ning MTÜsid. Nende leidmisel ja esitamisel oodatakse aktiivsust kõigilt.

Sirje Lemmik

sirje.lemmik@valgamaalane.ee

Konkurss «Valgamaa ettevõtluse auhind» toimub kolmandat korda. Seda korraldavad Valga maa-valitsus, SA Valgamaa Arenguagentuur, MTÜ Valgamaa Omavalitsuste Liit ja ajaleht Valgamaalane. Hindamisel arvestatakse ettevõtete eelmise aasta, sedapuhku siis 2009. aasta tegevust. Konkursiga soovitakse tunnustada Valgamaa ettevõtjaid, kes oma hea maine ja aktiivse tegevusega aidanud kaasa maakonna arengule.

SA Valgamaa Arenguagentuur juhataja Ülle Juhi sõnul ootab ta kõikidelt ettevõtelt, kodanikelt ja eelkõige omavalitsustelt varasemast suuremat aktiivsust nominentide leidmisel ja esitamisel.

Omavalitsuste huvi leige

«Just omavalitsuste elu suunajad tunnevad ju kõige paremini oma piirkonna tegusaid ettevõtteid, kes tänastes majandustingimustes suutnud püsima jääda, edasi tegutseda ja elanikele tööd anda,» lisas Juht.

Teda paneb veidi imestama see, et kui 2007. aasta konkursil esitas nominente viis omavalitsust, siis mullu esitas neid ainult kaks: Tõrva linna- ja Otepää vallavalitsus.

«Omavalitsusel on võimalus rahalisi vahendeid kulutamata – ainult väikese ühise mõttetööga – esile tõsta oma piirkonna tegijaid. Kahjuks kaks kolmandikku omavalitsustest ei ole nende kahe aasta jooksul seda teinud,» nentis Juht. «Kutsun kõiki üles nägema head ja märkama piirkonna edukaid ettevõtteid. Hea sõna ja tunnustus ei maksa midagi, kuid an-

2007. aastal sai parima tootmisettevõtte auhinna AS Ritsu.

Arhiiv

navad saajale tugeva emotsionaalse laengu,» lisas Ülle Juht.

Konkursi kategooriad

Auhinnasaajad valib välja maa-vanema kohusetäitja moodustatud komisjon neljas kategoorias:

Parim tootmisettevõte: peab olema tegutsenud vähemalt kolm aastat, seda iseloomustavad stabiilsus, töötajasõbralikkus ja keskkonnateadlikkus.

Parim teenindusettevõte: majutuse, toitlustuse, aktiivse puhkuse või muu teenindusvaldkonnaga tegelev ettevõtte, mida iseloomustavad kõrge teenindustase, teenuste mitmekülgsus, omanäolisus ja atraktiivsus.

Parim uustulnuk: ettevõtte, mis tegutsenud kuni kolm aastat ja loonud uusi töökohti ning mille tegevust iseloomustavad areng, uued tooted, teenused või ideed.

Ettevõtluse edendaja: ko-

VARASEMAD PARIMAD

Parim tootmisettevõte
Parim teenindusettevõte
Parim uustulnuk

2007
AS Ritsu
AS Silva-Agro
OÜ Delibalt
Production
MTÜ Valgamaa
Partnerluskogu

2008
Sanlind OÜ
Taagepera Loss
OÜ Roosi
Käsitööäri
MTÜ Taagepera
Külaselts

halik omavalitsus või mittetulundusühendus, mis aidanud kaasa ettevõtluse arengule Valgamaal.

Nominendid tuleb koos põhjendusega esitada SA-le Valgamaa Arenguagentuur hiljemalt 22. märtsiks. Esitatutel ei tohi olla maksuvõlgnevusi.

Võitjad kuulutatakse välja 16. aprillil Pukas koostöölasele teabepäeval «Koostöö – tark valik». Parimaid tunnustatakse meene ja tänukirjaga. Komisjonil on

õigus anda välja eriauhindu.

Kahe aasta jooksul on parima tootmisettevõtte tiitlile esitatud 11, parimaks teenindusettevõtteks 10 ja parimaks uustulnukaks samuti 10 ettevõtet. Nominente on esitanud Otepää, Sangaste ja Helme vallavalitsused, Tõrva ja Valga linnavalitsus ning seitse eraisikut. Kõige aktiivsem on olnud Otepää vallavalitsus, kes esitanud konkursile kahe aasta jooksul kokku 11 nominenti.

Mulgid peavad aastakonverentsi suures osas ratastel

Kui varasemad Mulgi konverentsid on keskendunud sissepoole vaatamisele, siis nüüd on sihiks võetud enda olemasolu ja tegemiste teadvustamine väljapoole.

Sven Andreson

sven.andreson@valgamaalane.ee

«Igal Mulgi konverentsil on olnud oma teema: Mulgi murre, Mulgimaa areng, haridus,» visandas Mulgi Kultuuri Instituudi juhataja esimees Kristel Habakukk seni tehtut. Seekord on kõne all turism Mulgimaal.

Esimene Mulgi konverents toimus 1999. aasta oktoobris Tõrva kirik-kammersaalis. Siis olid kõne all Mulgi kultuuri edasarendamise ja rakendamise võimalused, räägiti Mulgi müüdist, identiteedist, rahvalaulikutest ja Mulgimaa arheoloogilisest uurimisest, ka matusekombestikust.

Konverentsi teaduslik käsitlus pakkus avalöögiks head ülevaadet hetkeolukorrast ja uurimustest. Teine koondas tähelepanu Alistegunde ehk Halliste ja Karksi kihelkonnale, suurem rõhk oli muusikal ja tantsul. Kolmas süvenes rohkem Mulgi murde ja meelsuse propageerimisele.

Järgmistel koosistumistel oli kõne all laiahaardeline tulevikkuvaatamine ning viimati kaks aastat tagasi Mustla rahvamajas Mulgi murde ja kultuuri õpe.

Teistmoodi konverents

Aasta tagasi käivitas kultuuriinstituut projekti «Mulgimaa turism», mille käigus koostati kultuurilooline ja turismialane teatmik turistile. Lisaks põhjalikum veebiraamat-kodulehekülj Mulgimaast ja seal liikumise-puhkamise-ringivaatamise võimalustest. Et see kõik oleks külastajatele kergemini kättesaadav, koolitati ka giide. Habakuke sõnul on pro-

jekti käivitamine ja konverents omavahel seotud.

Järjekorras juba kuuenda Mulgi konverentsi teeb veel eriliseks, et tegemist on ülesehituselt ebareeglipärase konverentsiga, kus klassikalist saalis istumist ja kuulamist plaanis kokku vaid poolteist tundi. Pärast Abja kultuurimajas toimuvat avasõna, kokkuvõtet esitlust ja külaliste sõnavõttu saavad osalejad hoopis vahetumalt osa Mulgi elust ja keskkonnast.

Nimelt pakutakse lühikese saalikonverentsi lõpuks osavõtjatele paaritunnist bussiekskursiooni Mulgimaal, kus koolituse läbinud esimese giidikogemuse saavad.

Aeg vaadata väljapoole

Kristel Habakuke sõnul viitab turismiteema esiletõstmine, et mulkide konverents on pärast rohkem enesesse suunatud kokkusaamisi seadnud sihiks väljapoole suunatud tegevuse. «Taha-

me Mulgimaad rohkem tutvustada ja siia rohkem inimesi, turiste tuua,» rääkis Habakukk.

Senised konverentsid on olnud rahvarohked: eelmisel osales ligi sadakond inimest, sel korral oodatakse korraldajate sõnul veelgi arvukamat osavõttu.

Kuni viimase ajani on Mulgimaad ekslikult vaid tänase Viljandimaaga piirnevaks pidama kipunud. Tegelikult loetakse Mulgi kultuuri levialaks ka Helme, Hummulu, Põdrala valdu ja Tõrva linna Valgamaalt. Viljandimaalt kuuluvad sinna Abja, Halliste, Karksi, Paistu, Pärsti ja Tarvaste vallad ning Mõisaküla linn.

Kuues Mulgi konverents toimub emakeelepäeval, 14. märtsil. Tervitussõnad ütleb Mulgi Kultuuri Instituudi patroon, vabariigi president Toomas Hendrik Ilves.

Üritusest osavõtt on tasuta, küll aga soovitavad korraldajad eelnevalt registreeruda meiliaadressil turism@mulgikultuur.ee.

TEISED LEHED

Uus geograafiaõpik tõi tulise tüli

Kirjastus Avita kahtlustab, et uue geograafia ainekava väljatöötamisega seotud spetsialistid on selle maha kirjutanud omaenda koostatud õpikust, kuna ainekavale vastavad õpikud ilmusid juba enne kavavalmimist.

Kahtlusi, et 28. jaanuaril kinnitatud geograafia ainekava koostajad järgisid selle koostamisel enda õpikut ja said niiviisi konkurentsitu eelise õpikute turul, süvendab asjaolu, et autorite, Riikliku Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskuse töötaja Lea Koppeli ja lepingulise töötaja Ülle Liiberi õpik ilmus 2008. aastal ja selle järg tanavu aasta alguses.

Haridusministeeriumi kommunikatsioonibüroo konsultandi Signe Opermanni sõnul on õppekava arendamine avalik ning pole asjakohane väide, nagu oleks kellelgi geograafiaõpikute koostamisel konkurentsieelis. (Postimees)

Inspeksioon lubab karmi kontrolli kultuuripealinnas

Keeleinspeksiooni peadirektor Ilmar Tomusk lubab kultuuripealinnaks valmistuva Tallinna tänavasiltide- ja reklaamide üle sel aastal karmimat kontrolli.

Läheneva emakeelepäeva eel antud usutluses märkis Tomusk Eesti linnade tänavapiiti hinnates, et mõne aasta eest tekkis küll tunne, et väiksed armad Eesti linnad saavad peagi osaks ingliskeelsest globaalküldest.

Keeleinspeksiooni ülesanne on kontroll keelesaaduse nõuete täitmise üle, mis paljude jaoks on tüütu tähenärimine. «Näiteks teeme ettekirjutuse parandada vead avalikul sildil, millele on kirjutatud «TEE MAJA» või «SASLIKI PAAR».

«Mis te norite, kõik saavad ju aru, millega tegemist on,» nuriseb ärimees. Ometi ütleb seadus, et ametlik keelekasutus peab vastama kirja-keelele normile ning meie ülesanne on seda nõuda,» rääkis Tomusk. (Postimees)

Eesti Post võtab kasutusele pakiautomaadid

Tallinna postimaja müügist 128 miljonit lisakrooni teeninud Eesti Post kavatseb selle summa investeerida e-teenuste arendamisse ning laiendada tegevust ka Lätti ja Leetu. Kaubanduskeskustesse toovad lähikaudu arvukalt nii väiksemaid postikeskusi kui ka pakiautomaate.

Pakiautomaadid töötavad lihtsalt: iga inimene saab endale personaalse kapi, kuhu tellida kaupa ja kust ta paki talle antud koodi vastu kätte saab. Paigaldatavate automaatide koguarv jääb alla saja.

«Kui palju postiautomaadid maksma lähevad, seda me enne lepingu sõlmimist ei tea,» märkis Eesti Posti turundusjuht Inge Suder. «Pakiautomaatidest saab tavainimene nii pakke kätte kui ka saata.» (Eesti Päevaleht)

TUNTUD INIMESTE
TÄHTPÄEVI

13. MÄRTS

**Kaarel Baars
(1875–1942)**

Politiika- ja majandustegelane, elukutselt jurist. Sündis Karula kihelkonnas ligas mõisas. Töötas Viljandis advokaadina, oli ajalehe Sakala peatoimetaja, rahaminister, Maapäeva, Asutava Kogu ja I–V Riigikogu liige. Baarsi arreteerisid Nõukogude okupatsioonivõimud.

6 EESTI TELEKAVAD

Esmaspäev, 15. märts

06.55 Terevisioon
08.55 Südamesi
09.45 Terevisioon*
11.45 Sõida maale!
12.30 Mida teie arvate?*
13.25 Manash «Vaimu võsuke»
13.55 Sind otsides*
14.20 Armuavaldus
14.35 Kuidas tehti sarja
 «Elav planeet»: Varaanijaht*
14.45 Hercule Poirot*
16.30 Onne 13
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 Saame kokku Tomi juures
17.40 Südamesi*
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.05 Osoon
20.30 Tööotsija
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm. Sport
21.39 Luuletus: Jaanus Vaiksoo
21.40 Välisilm
22.10 Välisilm esitleb: Nelson
 Mandela, vabaduse nimel
23.10 Erisaade*
23.35 Ringvaade*
00.40 Tagatargemad*

06.00 Trikimees
06.25 Joonissarjad
08.00 Reporter*
09.00 Tee õnele, 393*
10.00 Armastuse nimel, 133/170*
11.00 Kodus ja võõrsil, 4682*
11.30 Kahevõitlus*
12.00 Arapanija*
12.30 Tähed muusikas*
13.30 Komissar Rex
14.25 Lastega kodus
15.00 Rubi, 93/115
16.00 Armastuse nimel, 134/170
17.00 Tee õnele, 394
17.55 Kodus ja võõrsil, 4683
18.25 Kahevõitlus
19.00 Reporter
20.00 Vösaareporter
20.35 Uhikarotid
21.35 Mentalist
22.35 Meedium
23.30 Kaks ja pool meest
00.00 Arapanija*
00.30 Tõehetk*
01.25 Peamine kahtlusalone
03.10 Tuvikesed
03.35 Reporter*

06.15 Joonissarjad
07.55 Taltsutamatu hing*
08.55 Kirgedes torm*
09.55 Vaprad ja ilusad*
10.20 Kodu keset linna*
10.50 Zorro: mõök ja roos
12.10 Genfi autonäitus 2010*
12.45 Säärane mulk ehk sada vakka tangusoola*
14.05 H.O. - Merineitsid
14.35 A-Rühm
15.30 Kodu keset linna
16.30 Taltsutamatu hing
17.30 Vaprad ja ilusad
17.55 Kirgedes torm
18.55 TV3 uudised
19.30 Kodu keset linna
20.00 Kõige naljakamad koduvideod
20.30 Raport
21.05 C.S.I. Miami
22.00 Mf. Eriväelastest lapsehoidja.
 Komöödia.
23.55 C.S.I. kriminalistid
00.55 Miami Vice
01.50 NYPD Blue
02.40 Telejazz Live

16.45 AegRuum. **17.40** etv2
 Karusmarjad metsikus
 looduses. **18.05** Saame kokku Tomi
 juures. **18.50** Tweenie-põngerjad*.
19.20 Aktuaalne kaamera (viipek).
19.30 Aktuaalne kaamera (vk). **20.00**
 Vande kohus. **21.00** Pehmed ja karva-
 sed. **21.15** Minuscul. **21.25** Maailma-
 film: Kell pool neli. **22.45** Mf. Teadma-
 tuses. Põnevik. **00.05** Uued trikid.

06.00 Hommikustuudio.
10.00 Uudistemagasin. **10.20**
 Basket TV*. **10.45** Kuulsuste
 teiskud*. **11.30** Vuntsi mu veokad*.
11.55 Kaunitar ja geenius. **12.45** Mf.
 Spioon juhuse tõttu*. **14.15** Kodu ke-
 set linna. **14.40** Kutsuge Cobra 11*.
15.35 Tähevärv SG-1*. **16.25** K-Vil-
 le*. **17.15** Meeletu maailm. **17.40** Kut-
 suge Cobra 11. **18.30** Simpsonid.
19.00 Kaks poissi, tüdruk ja pitsabaar.
19.30 Tähevärv SG-1. **20.25** Mf. Net
 Force, 1/2. Märul. **21.55** Kõige nalja-
 kamad koduvideod. **22.25** NCIS: Kri-
 minalistid. **23.15** Kaks poissi, tüdruk
 ja pitsabaar*. **23.40** Simpsonid*.
00.10 Hirmukool. **00.35** Kaunitar ja
 geenius*. **03.50** Uudistemagasin

06.00 Uudised vk. **06.30**
 Victoria, 91/171*. **07.10**
 McLeodit tütre*. **07.55**
 Saint Tropez, 446/464*. **08.55** Op-
 rah*. **10.00** Victoria, 92/171. **10.50**
 Arapanija. **11.25** Australia supermo-
 dell*. **12.30** Tähed muusikas*. **13.40**
 Mf. Inga Lindström*. **15.20** Tee õnele,
 195. **16.10** Saint Tropez, 446/464.
17.10 McLeodit tütre. **18.00** Meed-
 ium. **18.45** Üks teist. **19.15** Austraa-
 lia supermodell. **20.15** Oprah. **21.00**
 Naiste salajased elud. **21.55** Da Vinci
 juurdus. **22.45** Põrgulikud pruudid 3.
23.35 Meedium*. **00.20** Reporter

Teisipäev, 16. märts

06.55 Terevisioon
08.55 Südamesi
09.45 Terevisioon*
11.45 Prillitoosi õnnesoovid*
11.55 Prillitoos*
12.45 Osoon*
13.10 Välisilm*
13.40 Välisilm esitleb*
14.35 Allo Allo!
15.05 Retseptita*
15.30 Tööotsija*
16.00 Eesti aja lood*
16.30 Onne 13
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 Saame kokku Tomi juures
17.40 Südamesi*
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.05 Vabariigi kodanikud
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm. Sport
21.39 Luuletus: Jüri Talvet
22.10 OP!
22.40 Mf. Konarlik tee. Draama
23.30 Ringvaade*
00.35 Batareja*

06.00 Trikimees
06.25 Joonissarjad
08.00 Reporter*
09.00 Tee õnele, 394*
10.00 Armastuse nimel, 134/170*
11.00 Kodus ja võõrsil, 4683*
11.30 Kahevõitlus*
12.00 Vösaareporter*
12.35 Uhikarotid*
13.30 Komissar Rex
14.25 Lastega kodus
15.00 Rubi, 94/115
16.00 Armastuse nimel, 135/170
17.00 Tee õnele, 395
17.55 Kodus ja võõrsil, 4684
18.25 Kahevõitlus
19.00 Reporter
20.00 Krimi
20.30 Üljalajane
21.35 Mf. Aärmuslikud abinõud.
 Põnevik
23.35 Terminaator
00.30 Supernatural
01.20 Kaks ja pool meest*
01.45 Komissar Rex*
02.35 Tuvikesed
03.25 Vösaareporter*
03.50 Reporter*
04.40 Meedium*

06.15 Joonissarjad
07.55 Taltsutamatu hing*
08.55 Kirgedes torm*
09.55 Vaprad ja ilusad*
10.20 Kodu keset linna*
10.50 Zorro: mõök ja roos
12.10 C.S.I. Miami*
13.10 Suhkruhuertsogid
14.05 H.O. - Merineitsid
14.35 A-Rühm
15.30 Kodu keset linna
16.30 Taltsutamatu hing
17.30 Vaprad ja ilusad
17.55 Kirgedes torm
18.55 TV3 uudised
19.30 Kodu keset linna
20.00 Kaua võib!
20.30 Dr House
21.25 Mf. Tules. Märul
00.10 C.S.I. kriminalistid
01.10 Pögenemine
02.55 NYPD Blue
02.55 Telejazz Live
04.55 Stop!*
05.20 Kaua võib!*
05.45 TV3 uudised

16.45 Ars et vita. **17.15** etv2
 Anima tsoon. **17.40**
 Lumejänased. **18.05** Saame kokku
 Tomi juures. **18.50** Vembu ja Tembu
 seiklused. **19.20** Aktuaalne kaamera
 (viipek). **19.30** Aktuaalne kaamera
 (vk). **20.00** Pealtnägija*. **20.45** Etno-
 maailk. **21.00** Pehmed ja karvased.
21.20 Minuscul. **21.25** Kõrbepru-
 did. **22.55** Planeedi vägi, 4/5. **23.50**
 Mf. Teadmatuses*

06.00 Hommikustuudio.
10.00 Uudistemagasin. **11.35**
 Hollywoodi südames. **12.00**
 Kübermaailm. **12.30** Kontor. **12.55** Mf.
 Net Force, 1/2*. **14.15** Kodu keset lin-
 na. **14.40** Kutsuge Cobra 11*. **15.35**
 Tähevärv SG-1*. **16.25** NCIS: Krimi-
 nalistid*. **17.15** Meeletu maailm. **17.40**
 Kutsuge Cobra 11. **18.30** Simpsonid.
19.00 Kaks poissi, tüdruk ja pitsabaar.
19.30 Tähevärv SG-1. **20.25** Elevant-
 mees. **21.30** Euroopa jalgpalli Meist-
 rite liiga. **23.45** Kõige naljakamad ko-
 duvideod. **00.15** Kaks poissi, tüdruk
 ja pitsabaar*. **00.40** Simpsonid*. **01.10**
 Kontor*. **01.35** Hirmukool

06.00 Uudised vk. **06.30**
 Victoria, 92/171*. **07.10**
 McLeodit tütre*. **07.55**
 Saint Tropez, 446/464*. **08.55** Op-
 rah*. **10.00** Victoria, 93/171. **10.50** Ko-
 dusaade*. **11.35** Australia supermo-
 dell*. **12.40** Kokasaade - Lusikas*.
13.40 Mf. Südamepiinad*. **15.20** Tee
 õnele, 196. **16.10** Saint Tropez,
 447/464. **17.10** McLeodit tütre. **18.00**
 Meedium. **18.50** Üks teist. **19.15** Aust-
 raalia supermodell. **20.15** Oprah. **21.00**
 Alasti salajased elud. **21.55** Afrika sü-
 dames. **22.45** Pushing Daisies. **23.35**
 Meedium*. **00.20** Reporter

Kolmapäev, 17. märts

06.55 Terevisioon
08.55 Südamesi
09.45 Terevisioon*
11.45 OP!
12.15 Batareja*
12.45 Veikko Tääri suusapäevikud*
13.00 Riigikogu infotund
14.00 Vabariigi kodanikud*
14.50 Muuseumirott
15.10 Planeedi vägi, 4/5
16.30 Tagatargemad*
16.30 Onne 13
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 Saame kokku Tomi juures
17.40 Südamesi*
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
19.30 Lotokolmapäev
20.05 Pealtnägija
20.55 Viking Lotto
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm. Sport
21.39 Luuletus: Marten Kuningas
22.10 OP!
22.40 Mf. Konarlik tee. Draama
23.30 Ringvaade*
00.00 Lotokolmapäev*

06.00 Trikimees
06.25 Joonissarjad
08.00 Reporter*
09.00 Tee õnele, 395*
10.00 Armastuse nimel, 135/170*
11.00 Kodus ja võõrsil, 4684*
11.30 Kahevõitlus*
12.00 Krimi*
12.30 Üljalajane*
13.30 Komissar Rex
14.25 Lastega kodus
15.00 Rubi, 95/115
16.00 Armastuse nimel, 136/170
17.00 Tee õnele, 396
17.55 Kodus ja võõrsil, 4685
18.25 Kahevõitlus
19.00 Reporter
20.00 RD: Päril päkapikud
21.00 Ameerika supermodell 10
22.00 Jälgijätmata
22.55 Vahelevõtja
23.55 Las Vegas
00.50 Bordell 232
02.35 Komissar Rex*
03.25 Tuvikesed
04.15 Reporter*

06.15 Joonissarjad
07.55 Taltsutamatu hing*
08.55 Kirgedes torm*
09.55 Vaprad ja ilusad*
10.20 Kodu keset linna*
10.50 Zorro: mõök ja roos
12.10 Dr House*
13.10 Täitsa tavaline mees
14.05 H.O. - Merineitsid
14.35 A-Rühm
15.30 Kodu keset linna
16.30 Taltsutamatu hing
17.30 Vaprad ja ilusad
17.55 Kirgedes torm
18.55 TV3 uudised
19.30 Kodu keset linna
20.00 Unistuste printsess
21.00 Elu veinimõisas
22.00 Top Gear
23.05 Kõik mängus!
00.05 Kondid
01.00 Shark
01.55 Mis toimub?*
02.20 Kuni surm meid lahutab
02.45 Telejazz Live

16.40 Ohhoo! **17.10** Bio- etv2
 nina. **17.40** Jälle Hunt
 Kriimsilm. **18.10** Saame kokku Tomi
 juures. **18.50** Karusmarjad metsikus
 looduses. **19.20** Aktuaalne kaamera
 (viipek). **19.30** Aktuaalne kaamera
 (vk). **20.00** Tööotsija. **20.30** Subjektivi.
21.00 Pehmed ja karvased. **21.20** Mi-
 nuscul. **21.25** Kuhu edasi? **22.15**
 BMF esitleb: Anna ja Krukolv. **22.30**
 BMF esitleb: Sinine on sügavilla.
22.45 Mf. Konarlik tee. Draama.

06.00 Hommikustuudio.
10.00 Uudistemagasin. **11.25**
 Hollywoodi südames. **11.45**
 Kübermaailm. **12.10** Perepea. **12.40**
 Perepea. **14.00** Euroopa jalgpalli
 Meistrite liiga kõrghetked. **14.10** Kodu
 keset linna. **14.35** Kutsuge Cobra 11*.
15.35 Tähevärv SG-1*. **16.20** Kahe
 näoga tüdruk*. **17.15** Meeletu maa-
 ilm. **17.40** Kutsuge Cobra 11. **18.30**
 Simpsonid. **19.00** Kaks poissi, tüdruk
 ja pitsabaar. **19.30** Tähevärv SG-1.
20.25 Mf. Kõrvalmõjud. Romantiline
 komöödia. **22.15** Kõige naljakamad
 koduvideod. **22.45** Tunnimees. **23.35**
 Kaks poissi, tüdruk ja pitsabaar*.
00.00 Simpsonid*. **00.30** Nash
 Bridges. **01.15** Kõige naljakamad ko-
 duvideod*. **01.40** Meeletu maailm*

06.00 Uudised vk. **06.30**
 Victoria, 93/171*. **07.10** Mc-
 Leodi tütre*. **07.55** Saint
 Tropez, 447/464*. **08.55** Oprah*. **10.00**
 Victoria, 94/171. **10.50** Hooaeg*. **11.30**
 Australia supermodell*. **12.30** Briti
 selgeltnägijate teleproov*. **13.40** Da
 Vinci juurdus*. **14.30** Naiste salajased
 elud*. **15.20** Tee õnele, 197. **16.10**
 Saint Tropez, 448/464. **17.10** McLeodit
 tütre. **18.00** Meedium. **18.50** Üks
 teist. **19.15** Australia supermodell.
20.15 Oprah. **21.00** Superlapsehoi-
 dia. **21.55** Meie salajane elu. **22.45** Kuul-
 suste ekstreemsused. **23.35** Meed-
 ium*. **00.20** Reporter

Neljapäev, 18. märts

06.55 Terevisioon
08.55 Südamesi
09.45 Terevisioon*
11.45 Pealtnägija*
12.35 Evald Okas*
13.35 Foorum*
14.25 Hüljatud lapsed
15.15 Täheleav*
16.30 Onne 13
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 Saame kokku Tomi juures
17.40 Südamesi*
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.05 Kahekõne
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm. Sport
21.39 Luuletus: Põhjamaade Hirm
21.40 MI
22.10 Omal kombel - Rodolfo
 Mederose tango
23.05 Ringvaade*
00.10 Vande kohus*

06.00 Trikimees
06.25 Joonissarjad
08.00 Reporter*
09.00 Tee õnele, 396*
10.00 Armastuse nimel, 136/170*
11.00 Kodus ja võõrsil, 4685*
11.30 Kahevõitlus*
12.00 Pehmed ja karvased*
12.30 Ameerika supermodell 10*
13.30 Komissar Rex
14.25 Lastega kodus
15.00 Rubi, 96/115
16.00 Armastuse nimel, 137/170
17.00 Tee õnele, 397
17.55 Kodus ja võõrsil, 4686
18.25 Kahevõitlus
19.00 Reporter
20.00 Väljalend
20.30 Komissar Rex
21.30 Mf. Kuum pirukas. Komöödia
23.25 Mf. Läki trellide taha. Komöödia
01.00 Komissar Rex*
01.50 Tuvikesed
02.40 Kodusaade*
03.15 Hooaeg*
03.50 Reporter*
04.40 Kokasaade - Lusikas*
05.15 Prohvet
05.45 Mootorite maailmas*

06.15 Joonissarjad
07.55 Taltsutamatu hing*
08.55 Kirgedes torm*
09.55 Vaprad ja ilusad*
10.20 Kodu keset linna*
10.50 Zorro: mõök ja roos
12.10 Unistuste printsess*
13.10 Vöta või jätta*
14.05 H.O. - Merineitsid
14.35 A-Rühm
15.30 Kodu keset linna
16.30 Taltsutamatu hing
17.30 Vaprad ja ilusad
17.55 Kirgedes torm
18.55 TV3 uudised
19.30 Kodu keset linna
20.00 Stiilipäevik
20.30 Grey anatoomia
21.30 Kättemaksukontor
22.30 Värske Ekspress
23.30 Päästjad
00.30 Vastasseis
01.25 Jäljelt kadunud
02.15 Värske Ekspress*
03.05 Telejazz Live
05.15 Stiilipäevik*

16.45 Eesti aja lood. etv2
17.10 MuinasTeeVee.
17.40 Kikerikü. **18.05** Saame kokku
 Tomi juures. **18.50** Tweenie-põnger-
 jad. **19.20** Aktuaalne kaamera (viipek).
19.30 Aktuaalne kaamera (vk). **20.00**
 Batareja. **20.30** Tegutseja. **21.00** Peh-
 med ja karvased. **21.20** Minuscul. **21.25**
 Minu pere ja mina. **22.45** Wik-
 mani poisid, 6. **23.15** ETV kuld

06.00 Hommikustuudio.
10.00 Uudistemagasin. **11.20**
 Hollywoodi südames. **11.45**
 Kübermaailm. **12.10** Perepea. **12.40**
 Perepea. **14.00** Euroopa jalgpalli
 Meistrite liiga kõrghetked. **14.10** Kodu
 keset linna. **14.35** Kutsuge Cobra 11*.
15.35 Tähevärv SG-1*. **16.20** Kahe
 näoga tüdruk*. **17.15** Meeletu maa-
 ilm. **17.40** Kutsuge Cobra 11. **18.30**
 Simpsonid. **19.00** Kaks poissi, tüdruk
 ja pitsabaar. **19.30** Tähevärv SG-1.
20.25 Mf. Kõrvalmõjud. Romantiline
 komöödia. **22.15** Kõige naljakamad
 koduvideod. **22.45** Tunnimees. **23.35**
 Kaks poissi, tüdruk ja pitsabaar*.
00.00 Simpsonid*. **00.30** Nash
 Bridges. **01.15** Kõige naljakamad ko-
 duvideod*. **01.40** Meeletu maailm*

06.00 Uudised vk. **06.30**
 Victoria, 94/171*. **07.10** Tee
 õnele, 197*. **07.55** Saint
 Tropez, 448/464*. **08.55** Oprah*. **10.00**
 Victoria, 95/171. **10.55** Nigella
 ampsud*. **11.25** Beverly Hillsi võmm.
 Märulikomöödia. **22.25** Kõige naljaka-
 mad koduvideod. **22.55** Kondid. **23.45**
 Kaks poissi, tüdruk ja pitsabaar*. **00.10**
 Simpsonid. **00.40** Nash Bridges. **01.25**
 Kõige naljakamad koduvideod*. **01.50**
 Meeletu maailm. **02.15** Kompromite-
 rivad olukorrad. Erootika. **02.45** Kom-
 promiteerivad olukorrad. Erootika.

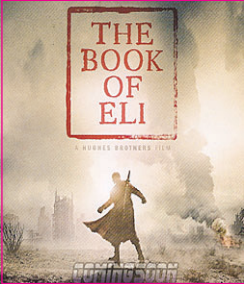
05.55 Uudised vk. **06.25** Vic-
 toria, 95/171*. **07.10** Tee
 õnele, 198*. **07.55** Saint
 Tropez, 449/464*. **08.55** Oprah. **09.45**
 Top Shop. **10.00** Victoria, 96/171. **10.50**
 Ostuhetk. **11.20** Australia supermo-
 dell*. **12.25** Meie salajane elu*. **13.20**
 Top Shop. **13.35** Kuulsuste ekstreem-
 sused*. **14.30** Superlapsehoi-
 dia. **15.20** Tee õnele

Mahepõllumajandusega alustamiseks saab taotlusi esitada 12. aprillini.
Kutsume huvilisi

**MAHETOOTMISEGA ALUSTAMISE
INFOPÄEVADELE**

19. märtsil Valga keskraamatukogus, Aia 12
Aeg kl 10–14.15. Registreerimine tel 5662 0955.
Infopäevad toimuvad ka teistes maakondades.
Lähem info www.pikk.ee

Kultuuri- ja huvialakeskuse kinosalis

**Thriller
«ELI RAAMAT»**

Osades Denzel Washington, Gary Oldman,
Mila Kunis, Ray Stevenson, Michael Gambon,
Jennifer Beals, Malcolm Macdowell jt.
Lavastaja Albert ja Allen Hughes.

Pühapäeval, 14. märtsil kell 13, 16 ja 19.

Piletid hinnaga 30 kr ja 20 kr (pensionärid ja õpilased).
Alla 14 a keelatud.

NÄDALALÕPUPAKKUMISED 11.–14. MÄRTS

VALGA KONSUMIS Kuperjanovi 3, Valga
TÕRVA KONSUMIS Tartu 6, Tõrva
TÕRVIKU KONSUMIS Valga mnt 61, Tõrva

PIIMAVIINER FILEE KG 29.90
LASTEVIINER FILEE KG 29.90
PIRN KG 9.90

Valgamaa naiste varjupaik

TASUTA:

- turvaline pelgupaik
- psühholoogiline ja juriidiline nõustamine
- toetus ja abi **lähisuhte vägivalja** korral

Usaldus, kogemused

tel 5303 2544 (24 tundi)
e-post info@valganaistevarjupaik.ee
www.valganaistevarjupaik.ee

Tel 767 1154, www.hauakivi.ee

TEENUSED

Ettevõtte pakub soodsalt haldus-
teenust. Vaata www.ellingtonkv.
ee. Küsi tel 5663 3318.

Moppeedide, mootorrataste,
sõidu- ja pakiautode remont.
Hinnad kevadiselt soodsad!
A.Karuse AS, Rükkeli 4, Valga
68205. Info tel 528 3964.

Puurkaevude puurimine, pro-
jektseerimine ja pumpade paigal-
dus. www.BaltiPuurkaev.ee,
tel 521 7415, 504 2999.

**OÜ Semt teeb katuse-, fassaadi-
ja renoveerimistöid. Plekksepa-
tööd. Tel 506 2377, www.semt.ee**

Võlgade sissenõudmine.
Tel 5333 8384.

Elektritööd, koduautomaatika,
õhk-soojuspumpade müük ja
paigaldus. Järelmaksuvõimalus.
www.mano.ee, tel 520 8970.

Kanalisatsiooni-veevarus-
tustööd. Imb-filtreväljakud.
Sadeveesüsteemid. Drenaaž.
Septikud, mahutid, biopuhastid.
Tel 504 9754.

Parandame erinevaid koduma-
sinaid (v.a külmkapid) ja elekt-
rilisi tööriistu. Kuperjanovi 44,
Valga. Tel 764 3391.

METS & MATERJAL

**Ostame kasvavat metsa, raie-
õigust ja kinnistuid. Tasume
kohe. Tel 609 8080, 554 1880,
e-post Petso20@hotmail.ee**

Müüa lõhutud küttepuid.
Tel 5647 2901.

Müüa sise-, välisvoodri-, põranda-
laudu.Vedu tasuta. Tel 503 1859.

Müüa kuivi pakitud kütteklotse.
Vedu. Tel 501 0753.

Müüa kuivi pakitud kütteklotse
ja kaminapuid. Kohalevedu
tasuta. Tel 523 8503.

Müüa lõhutud küttepuid.
Tel 523 8503.

Ostame metsakinnistuid, kasva-
vat metsa ja metsamaterjali.
Parim hind. Tel 514 1255.

Müüa lõhutud küttepuid koos
veoga Valgas (lepp, h 340 kr/m³).
Tel 5398 3286.

Müüa voodrilaudu ja puit mat.
Kruntimine ja värvimine. Vedu
tasuta. Tel 5683 3556.

Ehituslik saematerjal alates
1300 kr/tm. Transport.
Tel 522 9571.

Raja KT OÜ ostab Valga
autobaasis 3–6 m küttepuid.
Tasumine kiire. Vajadusel meie
transport. Tel 5341 3723,
rajakt@hotmail.ee

Ostame pidevalt saarepalki.
Info AS Puiduäri, tel 527 6943,
504 8445.

Ostame küttepuitu Karksi-Nuias.
Tel 505 1257.

Firma ostab metsakinnistuid,
põllumaad, kasvavat metsa ja
ümarmaterjali. Tel 5657 7277

Pakun tööd rahvusvaheliste
vedude autojuhile
(Euroopa sisetöö).
CV saata indrek@kttrans.ee

Vaba graafikuga töö müügime-
hele või -naisele. Piirkond Eesti.
Tasu alates 15 000 kr kuu.
Reg tel 557 5510, 5551 7277.

Kohalik firma vajab telefonisti
Tõrvasse. Reg kuni
19. märts, tel 557 5510.

Pakume tööd Suurbritannias ko-
gemustega konditustajatele.
JT Agentuur Estonia pst 5, Tal-
linn, tel 665 4121, 5817 4154,

ELAMU

Müüa 4toal kõigi mug krt (4. k,
Pedeli ääres) ja maja (4 tuba,
telliskivivooder, krunt 1994 m²).
Tel 504 1588.

Müüa 1toal mug remonditud krt.
Uued aknad, uks, lam põrand.
Tel 559 2448, õ.

Soovin üürida 1–2toal mug möbl
korterit Valgas. Tel 5664 9241.

Müüa Soorus 5toal ahik korter.
Tel 514 3004.

Korralik perekond soovib üürida
Tõrvas 3- või 4toal korterit.
Tel 5381 0951.

Anda üürile ahik korterid Valga
kesklinnas. Pikemaks ajaks.
Sissekirjutus. Tel 5663 4269.

*Mida ta mõtles, ei tea.
Mida ta tundis, ei taju.
Kuid et ta elas, on hea.
See, et ta oli, ei haju ... Artur Alliksaar*

VILMA LOOT snd VERNIK

11.1.1921–14.3.2009
Süütame mälestuseks küünla meie kalli ema, vanaema,
vanavanaema 1. surma-aastapäeval.
Tütred Merike-Kai ja Eva peredega

*Uks sulgus teispoolsusse,
leek võbeles ja kustus,
su hingesoojus jäi ...*

Siiras kaastunne Ainole ja Tiinale ning Kalmerile
peredega kalli abikaasa, isa, vanaisa ja äia

ALFRED PASOVSI

kaotuse puhul.
Arvo, Malle, Marie, Meelis ja Viktor peredega

*Rahu ja vaikus on sinuga,
mälestused jäävad meiega ...*

Teatame kurbusega, et on
lahkunud meie täditütar
ELFRIEDE HAKK
27.8.1914–10.3.2010
Ruth ja Heino perekondadega

*Kaua naabruses elatud,
rööme ja muresid jagatud ...*

Mälestame
SALOME KINDMAD.
Avaldame kaastunnet
lähedastele.
KÜ Kodupärn

*Su laul ei helise enam,
su sõnad on kaotanud võlu,
kuid mälestus Sinust on hell ja hea ...*

Mälestame kallist
SALOMET.
Meie südamlük
kaastunne omastele.
Leinas laulukooride kaaslased

Südamlük kaastunne
lähedastele
HELJU KÕIVIKU
kaotuse puhul.
Perekond Laanemäe,
Lea Pall ja Asta Vihman

*Jäi tühjaks koduõu ja kodumaja,
veel kaua heliseb seal
mälestuste kaja ...*

Südamlük kaastunne
lähedastele kalli
LORITA-HELJOLA KÕIVIKU
kaotuse puhul.
Kallist ristiema mälestab
Viivi perega.

Siiras kaastunne
Dianale perega kalli
ema, ämma, vanaema ja
vanavanaema
HELJU KÕIVIKU
surma puhul.
Ester perega

*Kuldne päike loojus,
unehõlma ema süda vajus ...*

HELJU KÕIVIK
Südamlük kaastunne
Diana ja Gunnar Sarapuule
kalli ema ja vanaema
kaotuse puhul.
Kolleevid Keeni põhikoolist

Mälestus on hinge suurim aare ...
HELJU KÕIVIK
Mälestame endist töökaaslast.
Keeni põhikool

*Aeg annab
kõik meil tagasi,
ei emasüdant iialgi ...*

Siiras kaastunne Diana
Sarapuule kalli ema
HELJU KÕIVIKU
kaotuse puhul.
Sangaste vallavolikogu
Sangaste vallavalitsus

Avaldame kaastunnet
Kalev Sarapuule perega
HELJU KÕIVIKU
surma puhul.
AS Sanwood

Teatame kurbusega, et lahkus
meie kallis abikaasa, isa ja vanaisa
ALFRED PASOVSI
5.4.1923–10.3.2010
Leinavad lesk, lapsed Tiina ja
Kalmer peredega.
Ärasaatmine 14. märtsil kell 13.30
kodust (Võnnu 32, Valga)
Toogipalu kalmistule.

Kurvaks jäi kodu, tühjaks tuba ...
Siiras kaastunne Ainole
ning Tiinale ja Kalmerile
peredega kalli
ALFRED PASOVSI
kaotuse puhul.
Hilja, Ago, Ants, Jaak ja Viktor
peredega

Südamlük kaastunne
Ainole, Kalmerile ja Tiinale
peredega abikaasa,
isa ja vanaisa
ALFRED PASOVSI
kaotuse puhul.
Ansambel Maarjalill
ja Elle perega

*Sa kõigest valust, vaevast vaba,
head und, nüüd vaikselt maga ...*
HARRI PIHO
Avaldame kaastunnet
abikaasale ja sugulastele.
August ja Aarne

*Iga lahkumine on raske,
iga teelesaatmine kurb ...*
Siiras kaastunne
Jaanile, Annikale ning
Airile peredega kalli õe ja tädi
ALLI POOLA
kaotuse puhul.
Viivi, Kalmer ja Inge peredega

Siiras kaastunne perekond
Kadajale kalli
MARE VABRITI
surma puhul.
Perekond Kangro ja Elve

Meie kaastunne
Heikkile perega kalli ämma,
ema ja vanaema
MARE VABRITI
kaotuse puhul.
Töökaaslased
Puka vallavalitsusest

*Mõni hetk on elus
valusam kui teine,
mõni hetk on kohe väga,
väga valus ... J. Tätte*

MARE VABRIT

Mälestame ja avaldame
kaastunnet Kaile perega kalli
ema, ämma ja vanaema
kaotuse puhul.
Perekond Saarmann

Avaldame kaastunnet
Kai Kadaja perele kalli
ema, ämma ja vanaema
MARE VABRITI
kaotuse puhul.
Perekonnad Eranurm,
Mekk, Pedajas ja Kiisler

Südamlük kaastunne
klassijuhataja Kaile ema
MARE VABRITI
kaotuse puhul.
Puka keskkooli 8. klassi lapsed
ja lastevanemad

*kõik on lihtne maa ja meri
tuul ja ilmavalgus
kivid pilved inimesed
aeg ja lõpp ja algus ... J. Kaplinski*
Südamlük kaastunne Kaile
perega ema, vanaema ja ämma
MARE VABRITI
kaotuse puhul.
Puka kooli pere

Mälestame
LEIDA VEIDEMANNI
ja tunneme kaasa omastele.
Majanaabrid

Südamlük kaastunne
Kai Kadajale perekonnaga kalli
**EMA,
VANAEMA ja ÄMMA**
kaotuse puhul.
Perekonnad Villem,
Hurt ja Müts

Avaldame kaastunnet
Natalja Morozovale kalli
ISA
kaotuse puhul.
Combiwood OÜ kollektiiv

*Mälestus jääb majasse,
valus lein kodusse ...*
Südamlük kaastunne
Heili Ojale perega
ISA
kaotuse puhul.
Kolleevid Musta Kõutsi kõrtsist

*Vaikselt lahkusid, isake hea,
muredest, valudest enam ei tea ...*
Avaldame kaastunnet
Nataljale ja tema lastele kalli
ISA ja VANAINA
kaotuse puhul.
Kaastöötajad Combiwoodist

Pensionärid võivad kergesti röövi ohvriks langeda

Alates 2009. aasta veebruarist väljastavad pensioni pangad. Muudatuse järel on politseile üha enam silma jäänud pangautomaatide ees hädas olevad pensionärid – kerge saak kurikaeltele ning narkomaanidele.

Nii teatati neljapäeval kella 14 paiku politseile, et kaks tundmatut meest rebisid avalikult, vägivalda kasutamata Sillamäel Viru puistee pangakontori sularahautomaadi juures 79aastase mehe käest 900 krooni sularaha.

Turvakaamera salvestusi kontrollides tuvastasid Narva kriminaaltalituse politseiametnikud, et teo panid toime 27aastane Aleksei ja 29aastane Andrei, kes vahetult enne vanahärrat samast automaadist raha välja võtsid ning lähedusse varitsemajäid. Hetkel, mil 79aastane kannatanu oli automaadist raha välja võtnud ja kaardi tagastamist ootas, rebis Andrei mehe käest sularaha.

Politsei pidas kahtlustatavad kinni järgmisel hommikul ning juhtumi osas on alustatud kriminaalmenetlust.

Ida prefektuuri Narva kriminaaltalituse juht Andres Jaggo sõnul ongi politsei mures üksikute pensionäride turvalisuse pärast tänavatel, kuna viimane juhtum leidis aset päeval, mil inimesed liiguvad ja ohtu ei osata sageli ette näha.

Seoses antud juhtumiga kutsub politsei pensionäre üles valvusele ja tuletab meelde ammu kulunud tõdesid. **(VM)**

TÄHELEPANUKS

Pensionäridele

- * Ärge hoidke kaarti ja PIN-koodi samas kohas. Samuti ei tohiks oma PIN-koodi kaardile kirjutada. Õppige kood pähe ja jätke see vaid enda teada.
- * Ärge võtke korraga pangautomaadist välja suurt summat sularaha.
- * Kui märkate pangautomaadi läheduses mõnd kahtlast tüüpi passimas, võtke oma raha välja mõnel teisel ajal ja teisest kohast. Võimalusel tehke seda koos tuttava kaaslasega, sest nii hoiate eemale potentsiaalsed kurikaelad.
- * Pidage meeles, et oht võib varitseda teid ka tänaval või kodu ukse ees, kuna potentsiaalne röövi ootab sobivat hetke, mil raha enda valdusse saada.

Kaaskodanikele

- * Kui märkate, et mõni eakam inimene on sattunud ohtu, ulatage oma abikäsi ja teavitage inimest varitsevast ohust. Ei või kunagi teada, milal te ise abi peaksite vajama.

Omavalitsused kaardistavad elanike tervises seisundit

Omavalitsused on tervise näitajate kaudu kohalike inimeste elukvaliteeti välja selgitama asunud. Tervise arendamise teemaatika plaanitakse lisada ka omavalitsuste arengukavadesse.

Sirje Lemmik

sirje.lemmik@valgamaalane.ee

Uuringute tulemusena valmib peagi paljude omavalitsuste terviseprofiil ehk ülevaade mingi piirkonna inimeste tervises seisundist ja seda mõjutavatest teguritest. Teadmine sellest, mis hästi ja mis halvasti, võimaldab omavalitsustel teha oma töös korrektsiive ning kullutada raha targemalt ja tulemuslikumalt.

Allikadena kasutatakse nii erinevaid näitajaid kui vallaelanike, otsusetegijate ning tervise- ja muude valdkondade spetsialistidelt kogutud infot. Tegevust koordineerib Tervise Arengu Instituut.

Valga maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna sotsiaal- ja

tervishoiutalituse juhataja Ülla Visnapuu sõnul tahetakse terviseprofiili abil tagada lõpuks ka tervise arendamise teemaatika jõudmine omavalitsuste arengukavva.

Visnapuu rõhutas, et profiili tegemine on omavalitsustele vabatahtlik ja maakonnas tegelevad sellega Valga linn ja Taheva, Palupera ning Hummuli vald. «25. märtsiks peab valmima ka maakondlik terviseprofiil, mille valmisaamise eest vastutab sotsiaal- ja tervishoiutalitus ning viib läbi tervisenõukogu,» täpsustas ta.

Taheva vallavanema Monika Rogenbaumi sõnul on terviseprofiil alus valla arengukava ühe lisa – tervise arendamise tegevuskava – koostamisele, milles püstitatakse eesmärgid tervisenäitajate parandamiseks ning määratakse nende saavutamiseks vajalikud tegevused, ressursid ja vastutajad.

Küsimused puudutavad koostööd kohaliku omavalitsusega, tervise eluviise, tervise elu- ja töökeskkonda, tervishoidu ja vaba aega.

keskkonna parandamist.

Taotluse võivad esitada avalikes huvides tegutsevad seltsingud – ei kehti linnapiirkonnades tegutsejate kohta –, samuti mittetulundusühingud ja sihtasutused, mis pole asutatud kohaliku omavalitsuse või riigi osalusel ja milles ei osale liikmena kohalik omavalitsus või riik.

Toetuse suurus on kuni 25 000 krooni. **(VM)**

Valgamaa Põllumeeste Liit korraldab **19. märtsil Sangaste rahvamajas** algusega kell 10 maakondliku infopäeva teemal

«Vastavusnõuded taimekasvatuses»

Lektorid on Valgamaa Põllumeeste Liidu Valgamaa Nõuandekeskuse konsulent ja PRIA töötaja.

Õppepäev on osavõtjatele tasuta ja toimub MAK meetme 1.1 toetuse abil.

Osavõtuks vajalik registreerimine.

Info ja registreerimine
tel 766 1754 või valga.nk@gmail.com

Jaagumäe talu Võrumaal võtab vastu ettetellimisi sertifitseeritud seemnekartulile

LAURA-E3, VINETA-A

HINNAD ERITI SOODSAD!
tel 553 4063, 553 4073.

VALGA VENE GÜMNAASIUM võtab koheselt tööle HEA

POISTE TÖÖÕPETUSE ÕPETAJA,

kes suudab õpetada nii vene kui eesti keeles. Nõutav tehniline keskeri- või kõrgem haridus ning soov töötada lastega.

Info
tel 766 3851, jena@hot.ee
Kuperjanovi 99

MÜÜA UUS

nelikanthövel
CPF18/4
lintsaag SNAC-740R
palgiintsaag
CTR 800S

Info: 601 5955,
505 5661, 5345 4795
info@krkmoigu.ee

METSATERVENDUSE

OSTAME METSA- JA PÖLLUMAAD.

Metsatervenduse OÜ,
info tel 509 1575,
fax 656 7573.

Dammix
aktsiaselts

AS Dammix pakub tööd kogemustega Timberjack 1270D harvesterioperaatorile.

Tel 5629 4003.

KILETAME

TEIE DOKUMENDID

Vabaduse 38, Valga.
Tel 766 1960

OLEME TEILE ABIKS

kinnisvara ostmisel, müümisel, üürile andmisel, hindamisel ja haldamisel

MEIL ON

müügis iga 2. pakkumine Valgamaal 18 esindust üle Eesti kõige rohkem hea hinnaga pakkumisi soodsaim hindamisteenus

Vabaduse 27, Valga · avatud E-R: 9-17
tel 610 3903 · valga@pindi.ee
www.pindi.ee

MARAT
SINCE 1926

LÕPUALLAHINDLUS!

Viimased tooted: võta 1 saad 2^(odavam)

TASUTA!

Kampaania kestab ainult 3 päeva - 13.03.-15.03.2010!

NÜÜD SUUREM POOD, ka meestele!

Valga: Raja 5, Piiri Selver

VALGA KULTUURIKESKUSES

Reedel 26. märtsil kell 20.00

Kevadpidu

ansambliga RukerJillid

stepptantsu esitab Vene Draamateatri näitleja **aleksander ivaškevitši**

tantsustuudio

muusikalised vahepalad: **-salongansambel**

-karmen rõivassepp ja ursel oja band

Valga Lions klubi 10.aastapäeva tähistamine. Sünnipäevatorit! Loterii!

Õhtut juhivad tarmo lääts

Pilet 130 krooni.
Piletite müük ja laudade ettetellimine kultuurikeskusest (telefonil 766 9970).